

మన రైతువారితో

మాసపత్రిక, మార్చి 1993

ఉగాది పుభాకాంక్షలు

93-94 కేంద్ర బడ్జెట్ - వ్యవసాయ రంగం

-ప్రొ. కె. ఆర్. చౌదరి,

ఆంధ్ర. వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయము

1993-94 సంవత్సరం కేంద్ర ప్రణాళికా బడ్జెట్ మొత్తము దాదాపు 4 వేల కోట్లు. గత సంవత్సరం ప్రణాళికా ఖర్చు కంటే ఇది 28.5 శాతం ఎక్కువ. ఈ బడ్జెట్ వ్యవసాయ రంగానికి అధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చినట్లు గ్రామీణాభివృద్ధి కి పెద్ద పీట వేసినట్లు చెప్పన్నారు. గత సంవత్సరం వ్యవసాయ రంగానికి ఖర్చు చేసిన మొత్తం రూ. 1408 కోట్లు. 93-94 సంవత్సరం బడ్జెట్ లో వ్యవసాయరంగానికి కేటాయించుల్సి రూ. 1918 కోట్లకి పెంచారు. అంటే ఈ సంవత్సరం కేటాయించుల్లో వ్యవసాయ రంగానికి 32 శాతం పెంచారని చెప్పన్నారు.

నిజానికి గత సంవత్సరం బడ్జెట్ వ్యవసాయ రంగానికి కేటాయించు రూ. 1879 కోట్లు. ఈ సంవత్సరం కేటాయించు రూ. 1918 కోట్లు. అంటే కేవలం రూ. 39 కోట్లను మాత్రమే అధికంగా కేటాయించారు. కేవలం 2 శాతం మాత్రమే పెరిగింది. కాబట్టి 93-94 బడ్జెట్ లో వ్యవసాయానికి ఎక్కువ కేటాయించారనడం సరికాదు. గత సంవత్సరం కేటాయించిన రూ. 1849 కోట్లలో రూ. 1408 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చుపెట్టారు. ఈ సంవత్సరం ఆ దుర్గతి పట్టదని ఆశించాలి.

న్యాయంగా 8వ పంచవర్ష ప్రణాళిక కేటాయించుల్ని బట్టి సంవత్సరానికి కనీసం రూ. 2,224 కోట్ల వ్యవసాయ రంగానికి కేటాయించాలి. అంటే దాదాపు రూ. 300 కోట్లు తక్కువగా ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ లో కేటాయించారు.

వ్యవసాయ రంగానికి అనేక రకాల ప్రాత్నాహారీయ రంబున్నారు. నిజానికవి ఉపయోగపడేవి కావు. 1) సంస్థాగత రుణాలు పెంచమంబున్నారు, నిజానికి వ్యవసాయ రంగానికి ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు పెట్టుడులు తగ్గిపోయాయి. అందువల్ల ఆహారోత్పత్తి తగ్గిపోతున్నది. నేటి అవసరాలకు ప్రస్తుతం కేటాయించిన రూ. 16,500 కోట్లు ఏమూలకు చాలదు. 2) వడ్డీ రేటును 1 శాతం తగ్గించడం వ్యవసాయాభివృద్ధికి ప్రత్యేకంగా

తోడ్పడే అంశమేమీ కాదు. 3) దిగుమతి సుంకాల తగ్గింపు వలన బ్రాక్డర్లు ధర తగ్గితే సన్న చిన్నకారు రైతులకు ఒరిగే దేమీ వుండదు. వారికేమీ ప్రత్యేక రాయితీలివ్వ లేదు. పురుగు మందుల ధరలు తగ్గితే రైతులందరికీ కొంత వూరట కలుగుతుంది. 4) వ్యవసాయ రంగంలో అత్యంత ప్రాధాన్యత వహిస్తున్న భూసంస్కరణలు, సంస్థాగత సంస్కరణలు వూసే ఇందులో లేదు. 5) గత సంవత్సరం బడ్జెట్ లో ఎంతో ఆర్పాటంగా ప్రకటించిన "ఆగ్రో బిజినెస్ కన్సోర్షియం" ఎక్కడ వేసిన గొంగడి అక్కడే వున్నట్లుంది దీని కోసం కార్పస్ ఫండును ఏర్పాటు చేయలేదు. ముఖ్యంగా రూపాయి పూర్తి మార్పిడి వలన రూపాయి విలువ తీవ్రంగా పడిపోవే ప్రమాదముంది. వ్యవసాయవసరాలకు దిగుమతి చేసుకునే సరుకుల ధరలన్ని పెరిగి పోతాయి. ఎరువులు, పురుగుమందులు, యంత్రాలు, పెట్రోలియం పదార్థాలకు అధిక ధర చెల్లించాల్సి వుంటుంది. ఇక్కడొక ప్రమాద కరమైన అంశమొకటుంది. అదేమిటంటే మన దేశంలోకి బహుళ జాతి కంపెనీల ప్రవేశం.

నూతన ఆర్థిక విధానాల్లో భాగంగా బహుళ జాతి కంపెనీలు మన వ్యవసాయ రంగంలో ప్రవేశించాయి. మన రాష్ట్రం, కేంద్ర విత్తబివృద్ధి సంస్థలు ఆ కంపెనీలతో పోటీ పడలేవు. వ్యవసాయ ఉత్పాదనాలను అధిక ధరలకు బహుళ జాతి కంపెనీల నుండి కొనాల్సి వస్తుంది. బహుళ జాతి కంపెనీల వలన వ్యవసాయ రంగానికి అన్ని విధాల హాని కలుగుతుందనడంలో సందేహం లేదు.

మొత్తం మీద 93-94 కేంద్ర బడ్జెట్ వ్యవసాయ గ్రామీణాభివృద్ధి రంగాలకు ఆశించేటంత దోహదకారి కాదని నా అభిప్రాయము. బడ్జెట్ రైతులు సంబరనడాల్సిదేమీ లేదు. బీద ప్రజలకు బడ్జెట్ ఒరగ బెట్టేదేమీ లేదు. దేశ ప్రజల ప్రయోజనాలను కాపాడే విధానాలను రూపొందించుకొని సరియైన బడ్జెట్ కేటాయించులతో నూతన కార్యక్రమాల్ని చేపట్టి నప్పుడే బడ్జెట్ లక్ష్యాలు నెరవేరుతాయి.

కరువు కోరల్లో చిక్కిన రాష్ట్రాన్ని ఆదుకోండి!

రాష్ట్రం మరోమారు తీవ్ర కరువు నెదుర్కొంటున్నది. 1985-86లో మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఏర్పడిన ఆకలి చావులు మన మది నుండి తొలిగి పోక ముందే మరో భయానక పరిస్థితి ఎదురవుతున్నది. గ్రామాల్లో జీవించలేని పేదలు పాట్లచేత పట్టుకొని అనేక జిల్లాల నుండి వలసలు పోతున్నారు. మంచినీటికి, పశువుల మేతకు కలకల ఏర్పడింది.

రోమ్ నగరం తగలబడుతుంటే నీరో చక్రవర్తి ఫిడేలు వాయించుకున్నట్లుగా వున్నది మన ప్రభుత్వ వ్యవహారం. రెండు మూడు నెలలుగా రాష్ట్రమంతా కరువు తాండవిస్తున్నదని రైతు సంఘాలు, ప్రతి పక్ష పార్టీలు మొరపెట్టుకుంటున్నా ఆర్పాలపు ప్రకటనలు చేయడం తప్ప ఆచరణ శూన్యం. ఇంతవరకు నిర్దిష్టంగా ఏయే జిల్లాలో ఏయే మండలాలు కరువుకి గురయ్యాయో ప్రకటించలేదు. కలెక్టర్లు నివేదికలు పంపలేదంటున్నారు. ఇందులో వాస్తవమెంతో మనకు తెలియదు.

ప్రభుత్వం ప్రకటించిన లెక్కల ప్రకారమే మహబూబ్ నగర్, నల్లగొండ, రంగారెడ్డి, చిత్తూరు, అనంతపురం, నిజామాబాద్, మెదక్, కరీంనగర్, కృష్ణా, గుంటూరు తదితర జిల్లాల్లో సగటు వర్షపాతం 20 శాతం తక్కువగా పడింది. అయితే మామూలు కంటే 60 శాతం వర్షపాతం తగ్గితేనే లోటు ఏర్పడినట్లు వాతావరణ శాఖ పరిగణిస్తుందని ఆ ప్రకారం ఏ జిల్లా దీని క్రిందకు రాదని పాలకులు సెలవిస్తున్నారు.

కరువుకి చిహ్నం పంటలు ఎండిపోవడం, పనులు లేక పస్తులుండటం. కాని దాన్ని పరిగణలోకి తీసుకోకుండా చిత్ర గుప్పులు తయారుచేసే సాధారణ సగటు జిల్లా ప్రాంతీయ స్థాయి వర్షపాతం లెక్కలు రైతాంగం నడ్డి విరుగ్గొడుతుంది. పంటకు ఏ మాసంలో నీరు కావాలో అప్పుడు వర్షం పడకుండా అవసరంలేని సమయాల్లో పడితే అదీ సహ్యేనికి దారితీస్తుంది. కానో వీరి అంచనాల ప్రకారం వర్షం కురిసినట్లే కాబట్టి పంటపెరట్టట్లే అనుకోవాలి. అలాగే జిల్లా మొత్తం మీద మామూలు వర్షపాతం కురిసినా, కొన్ని మండలాల్లో అసలే లేకపోయినా వీరు గుర్తించేట్టట్లే

లేదు. ఉదా: వరంగల్ జిల్లా, మహబూబాబాద్, జనగాం డివిజన్లలో ఇలాంటి మండలాలను గుర్తించనే లేదు. కాబట్టి తాతల కాలం నాటి కరువు కొలబద్దల స్థానంలో వాస్తవాలకు పరిగణలోకి తీసుకొని నిజమైన కరువు ప్రాంతాలను గుర్తించి తక్షణం గజిల్ నోటిఫికేషన్ ప్రకటించి సహాయ చర్యలను ప్రారంభించాలి.

91-92 సం॥ ఫిబ్రవరిలో 75.73 లక్షల ఎకరాల్లో ఫిబ్రవరి పంట వేయగా ఈ 92-93 సం॥లో 64 లక్షల ఎకరాల్లో మాత్రమే విత్తనం పడింది. వరి పంట క్రింద 11 లక్షల 75 వేల ఎకరాల్లో అసలు నాట్లే పడలేదు. 13 లక్షల 50 వేల ఎకరాల్లో వర్షాధార పంటలు పడలేదు. ఫలితంగా 5 లక్షల 30 వేల బన్నుల ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి తగ్గిపోయింది. నూనె గింజలు ప్రత్యేకించి వేరుశనగ ఉత్పత్తి తగ్గింది. ఇలాంటి పరిస్థితులలో ఒక వైపు దిగుబడి తగ్గడం, మరోవైపు గిట్టుబాటు ధరలు లేకపోవడం, వడ్డీల బాధ, పశువులకు మేత వంటి సమస్యల్ని రైతాంగం ఎదుర్కొంటున్నది. వీటన్నింటినీ పరిగణలోనికి తీసుకొని సహాయక చర్యలకు నిధులు కేటాయించాల్సిన అవసరం ఉన్నది.

అందుకు బదులుగా ప్రభుత్వం అన్ని అవసరాలకు కలిపి రూ. 50 కోట్ల కేటాయించి చేతులు దులుపుకుంటున్నది. సమస్యలను కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకెళ్ళి వారి సహాయాన్ని కూడా అర్థించలేదు. రాష్ట్ర రైతు సంఘం జరిపిన సర్వేలో సుమారు 400 మండలాలు కరువుకు గురైనట్లు తేలింది. దానికి సహాయ కార్యక్రమాల క్రింద రూ. 150 నుండి రూ. 200 కోట్ల వరకు కేటాయించాలని రైతు సంఘం డిమాండు చేసింది. అయినా పాలకులు కదలడం లేదు.

కాబట్టి కరువు ప్రాంతాలను మండలాలవారీ నోటిఫికేషన్ ప్రకటించాలని, నిధులను హాచ్చించి సహాయ కార్యక్రమాలు చురుగ్గా సాగించాలని, రుణాలపసూళ్ళను వాయిదావేసేవడ్డీరాయిలీ నివ్వాలని, పశుగ్రాసం, మంచినీటి సరఫరాకు తక్షణ చర్యలు చేపట్టాలని రైతు సంఘం కోరడం పూర్తిగా సహజం. ఈ డిమాండ్ల సాధన కోసం రైతులంతా కలిసి కట్టుగా పోరాడవలసి వుంది.

మన రైతువాణి

(మాస పత్రిక)

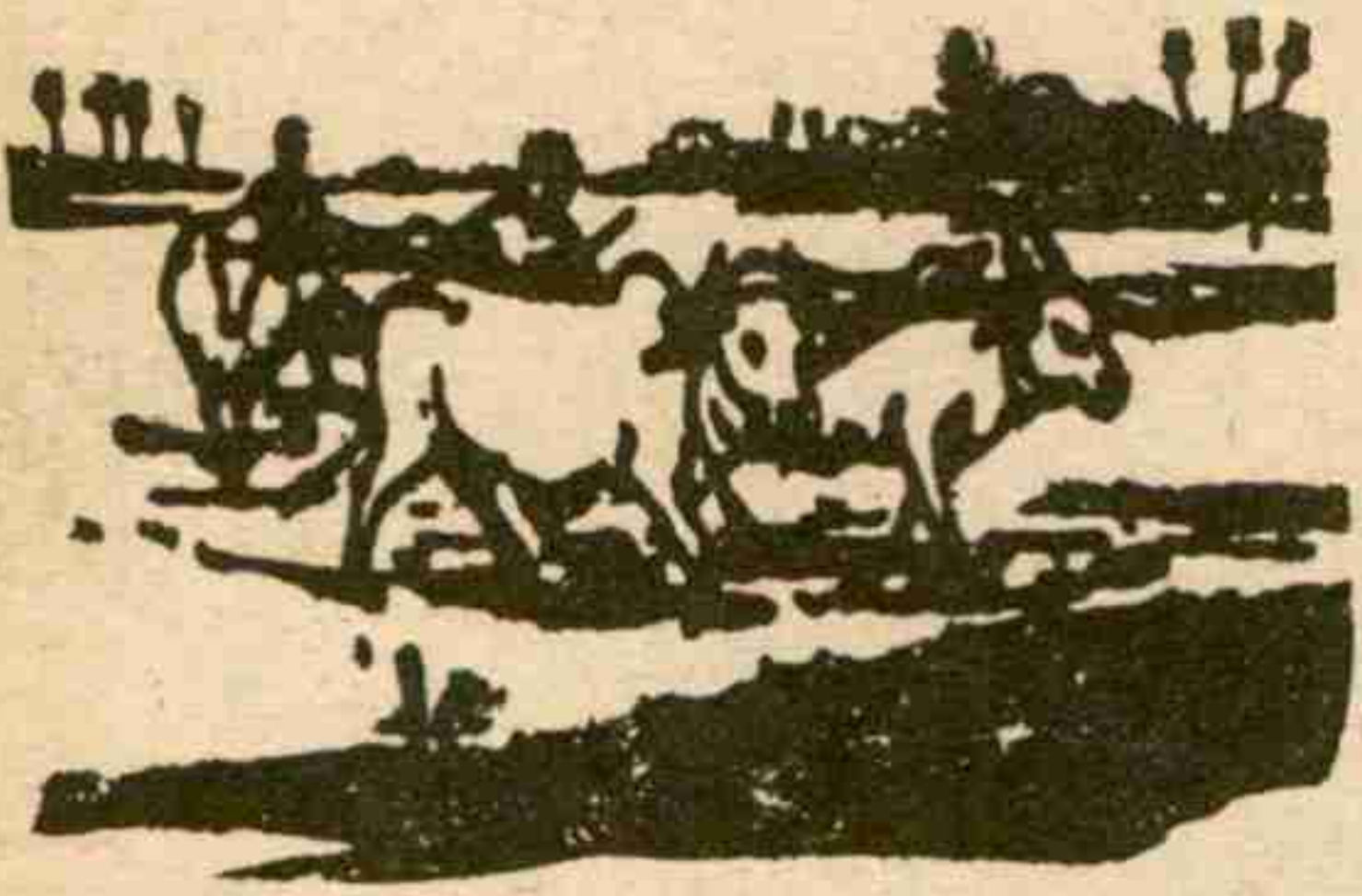
1993, మార్చి

సంపుటి : 4

సంచిక : 3

వెల : రు. 3.00

పేజీలు : 28

సంపాదకవర్గం :

బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావు

భీమిరెడ్డి నరసింహారెడ్డి

పి. మధు

వి. శ్రీనివాసరావు

(ఎడిటర్)

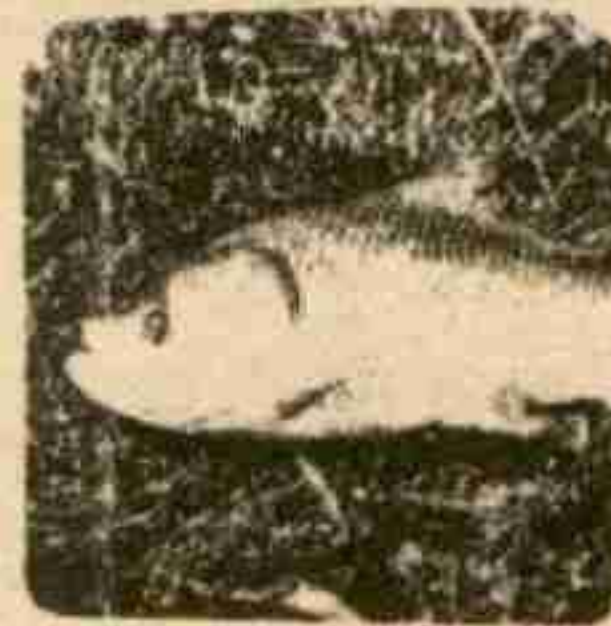
చిరునామా :

ఎడిటర్, మన రైతువాణి

30 ఎ, పాత ఎం.ఎల్.వి. క్వార్టర్స్,
హిమాయత్ నగర్, హైదరాబాద్-29.

గమనిక : చెక్కులు, డి.డి.లు

మన రైతువాణి పేరుతో పంపగలరు.

లోపలి పేజీల్లో.....

సంపాదకీయం1

రాష్ట్ర బడ్జెట్ పై.....3.

ప్రశ్నలు జవాబులు5

భూసార పరీక్ష ఎలా?6

పశు సంరక్షణ7

క్రిమిసంహారణి వేప.....9

చేపల పెంపకం11

సమస్యాత్మక భూములు13

ఇంటర్వ్యూ15

డెల్టా సాగునీటి సమస్యలు.....18

నూతన వ్యవసాయ విధానం20

ఉద్యమిస్తున్న రైతాంగం22

మనం - మన ఆహారం24

కర్షకులులో మార్కెట్ ధరలు (మార్చి 6న)

	కనీసం	గరిష్ట
వేరుశనగ	580	856
ప్రాద్దు తిరుగుడు	604	840
వాము	525	1911
మిర్చి	1240	1810

వ్యవసాయాభివృద్ధిని సాధించడంలో వైఫల్యం

- శ్రీ బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావు
అధ్యక్షులు, ఆం.ప్ర. రైతుసంఘం

పెరుగుతున్న సంక్షోభ భారం

దేశంలోని ఆర్థిక సంక్షోభం ప్రభావం మన రాష్ట్రంపై పడిందని 1993-94 బడ్జెట్ ప్రసంగంలో ఆర్థిక మంత్రి కె. రోశయ్య మొదటిగా ఒక వాస్తవం ఒప్పుకున్నారు, అయితే దీనికి గల కారణాలను పరిశీలించలేదు. ఇందుకు ప్రధాన కారణం వనరులను సమకూర్చుకోవడంలో వైఫల్యం, విదేశీ, స్వదేశీ అప్పులపై బహుళ జాతి సంస్థలు, విదేశీ సాంకేతికం మీద మోజపడి దాని మీద ఆధారపడటమే. శాస్త్రజ్ఞులు, మేధాసంపత్తిని కలిగి వుండటంలో ప్రపంచంలో మనదేశం. మూడవ స్థానంలో వున్నప్పటికీ వాటిని ఉపయోగించుకోవడంలో విఫలం అయ్యాం. పన్నుల ఏగవేతను అరికట్టి, మోయగలిగిన వారి పైనే పన్నుల భారం వేసినట్లయితే ఈ దుస్థితి వుండదు. దాదాపు అయిదు నాలుగు లక్షల కోట్ల రూపాయల స్వదేశీ, విదేశీ అప్పులతో మనదేశం పెద్ద అప్పుల సుడిగుండంలో చిక్కుకున్నది.

గిట్టుబాటు ధరల సమస్య

అభివృద్ధి క్రమంలో దేశ ప్రజల ప్రత్యక్ష పాత్ర లేకుండా పురోగతి సాధ్యం కాదు. ప్రభుత్వం మద్య దళారీలు బాగుపడే విధానాన్ని అవలంబిస్తున్నది. ఎరువుల ధరలు రెండుసార్లు పెరగడం, ఎరువుల రవాణాపై ఆంక్షల సడలింపు వల్ల వెనుకబడిన, ప్రాంతాలకు రాకుండా, ఎరువులు నల్ల బజారులోకి తరలించ బడుతున్నాయి. మరోవైపు రైతు పండించే పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలేక అల్లాడుతున్నారు. ఈ విషయాన్ని తాము గౌ. ముఖ్యమంత్రి దృష్టికి కూడా తీసుకొచ్చాము. ఉదా : రాష్ట్రంలో పాగాకును 8 జిల్లాలలో పండిస్తున్నారు. పాగాకు ఎగుమతుల వల్ల రూ. 300 కోట్ల విదేశీ మారక ద్రవ్యం, ఎక్సైజు రూపంలో 2,500 కోట్లు ప్రభుత్వానికి లభిస్తున్నది. 1990-91లో పాగాకు ఉత్పత్తి తగ్గడం

వల్ల మంచి ధర లభించింది. రష్యాకై పాగాకు ఉత్పత్తిని పెంచమని బోర్డు చెప్పింది. గతంలో వున్న పాత నిల్వతో కలిపి 14.5 కోట్ల కిలోలు వుండగా మన అవసరాలకు 7.5 కోట్ల కిలోలు సరిపోతుంది. అయితే రష్యా ఆర్థిక స్థితి వల్ల మన పాగాకును కొనుగోలు చేయడం లేదు. గతంలో చైనాకు ఎగుమతి చేసిన పాగాకులో రాళ్ళు పెట్టి మోసం చేసినందున ఇప్పుడు మన పాగాకును వారు కొనుగోలు చేయడం లేదు. 92-93లో ధర 25 రూపాయలకు పడిపోవడం వల్ల రైతులు తీవ్ర ఆందోళన చెందుతున్నారు.

గత ఏడాది 35 లక్షల హెక్టార్లలో ప్రత్తి వేయగా 1.25 కోట్ల బేళ్ల ప్రత్తి పండుతుందని అంచనా వేసారు. ఇందులో దేశం అవసరాలకు 1.15 సరిపోగా, మిగిలినది ఎగుమతి చేయాల్సి వుంటుంది. అయితే ప్రపంచ బ్యాంకు ఒత్తిడిలకు తలొగ్గి 3 లక్షల బేళ్ల ప్రత్తిని దిగుమతి చేసుకుంది. ప్రత్తి ధర దారుణంగా పడిపోవడం, మహబూబ్ నగర్ లో రైతుల ఆత్మ హత్యలు, ప్రత్తికి వురుగు సోకడం, ఇవన్నీ రైతుల్లో తీవ్ర ఆందోళనకు గురి చేస్తున్నది. దానితో పాటుగా ఆహారధాన్యాల ధరలు పడిపోయాయి. బస్తా ధాన్యం రూ. 200 కొంటున్నారు. కానీ మార్కెట్ లో బియ్యం ధర 7 నుండి 9 రూపాయలు పలుకు తున్నది. వేరుశనగ ధర బస్తా రూ. 200లకు కూడా కొనేదిక్కు లేదు. మార్కెట్ లో వినియోగదారులకు లభించే ధరలు మాత్రం 11 నుండి 22 శాతం వరకు పెరిగాయి. ఎరువుల ధరలు తగ్గించడానికి కేంద్రంపై మన ప్రభుత్వం ఒత్తిడి తేవడం లేదు.

గ్రామీణాభివృద్ధి హాళికి

1992-93 ప్రణాళికా పెట్టుబడిలో వ్యవసాయం, గ్రామీణాభివృద్ధి రంగాలకు రూ. 171 కోట్లు కేటాయించి తదుపరి రూ. 160 కోట్లకు కుదించారు. ప్రస్తుత కేటాయింపులు పెరిగిన ధరలతో పోల్చుకుంటే ఏమూలకురావు. కోటి 16 లక్షల

మండిగా వున్న వ్యవసాయ కార్మికుల సంక్షేమానికి గత సం॥ రూ. 15 కోట్లు కేటాయించి తదుపరి రూ. 10 కోట్లకు తగ్గించారు. పేద ప్రజల సంక్షేమమంటే ఇదేనా? సబ్సిడీ బియ్యం ధరను పెంచారు. తెల్ల కార్డుల సంఖ్యను తగ్గించారు. ఇళ్ళ పథకాలను తగ్గించి పేదల నోట దుమ్ము కొట్టారు.

అప్పుల సుడిగుండంలో రాష్ట్రం

రాష్ట్రం అప్పుల సుడిగుండంలో చిక్కుకు పోయింది. 93-94 బడ్జెట్ లో రూ. 1100 కోట్లను అసలు, వడ్డీల క్రింద చెల్లిస్తున్నారు. మొత్తం అప్పు రూ. 4600 కోట్ల నుండి రూ. 9300 కోట్లకు పెరిగింది. ఈ భారాన్నంతా రాష్ట్ర ప్రజల నెత్తిన వేస్తున్నారు.

కరువు ప్రాంతాలకు నీటి చుక్క దక్కేనా ?

ఎన్నో ఏండ్లు నీళ్ళొస్తాయని ఎదురుచూస్తున్న కరువు ప్రాంతాల్లోని ప్రజానీకానికి నిరాశే ఎదురౌతున్నది. నీటి వనరులకు

కేటాయింపులు పెంచుతున్నట్లు చెప్పినప్పటికీ ఇందులో భారీ, మధ్యతరహా ప్రాజెక్టులకు కేటాయించింది. రూ. 310 కోట్ల మాత్రమే. ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం ఆలస్యమౌతున్న కొద్దీ వ్యయం పెరుగుతున్నది. ఫలితంగా నిర్మాణం మరింత ఆలస్యమౌతున్నది. జారాల ప్రాజెక్టుకి 94 నాటికీ నీళ్ళొస్తాయని నిరుడు చెప్పారు. కాని గత మూడేళ్లుగా నిర్మాణం పూర్తి కాలేదు. 2 వేల సం॥ల నాటికీ కృష్ణా జలాలను వినియోగించుకోవడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది. గతంలో మీరు (కాంగ్రీ) ప్రతిపక్షంగా వున్నప్పుడు దీనిపై పెద్దగోల చేశారు.

నాగార్జున సాగర్, శ్రీశైలంల నుండి సముద్రంలోకి వృథాగా పోయే 45 టి.యం.సి.ల నీటిని నిలువచేసి వినియోగించుకోవడానికి పులిచింతల రిజర్వాయరును చేపట్టాలి. రాయలసీమకు నీరివ్వడానికి కేటాయింపుల్ని పెంచాలి. ఈ చర్యలు చేపట్టకుండా కరువు ప్రాంతాల అభివృద్ధికి తోడ్పడతామని చెపితే అది జనాన్ని మోసం చేయడమే కాగలదు. ★

(93 ఫిబ్రవరి 25వ తేదీన శాసనసభలో శ్రీ బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావు బడ్జెట్ మీద చేసిన ప్రసంగంలో కొన్ని భాగాలను ఆధారంచేసుకొని ఈ వ్యాసాన్ని ప్రచురిస్తున్నాం - సం॥)

పాటిల్ హంపి రెడ్డికి జోహార్లు

అనంతపురం జిల్లా రైతుసంఘం అధ్యక్షులు, రాష్ట్ర కార్యవర్గ సభ్యులు, కమ్యూనిస్టు కార్యకర్త అయిన శ్రీ పాటిల్ హంపి రెడ్డి ఫిబ్రవరి 19వ తేదీన కన్నుమూసారు. ఆయన వయస్సు 60 సంవత్సరాలు.

ఆయన గత కొంత కాలంగా గుత్తి హాస్పిటల్ లో అస్వస్థులుగా వున్నారు. శ్రీ హంపిరెడ్డి స్వతహాగా చిన్నరైతు. గుత్తికి సమీపంలో వున్న పత్తి కొండ సమీపంలోని రైతు కూలీ ఉద్యమంతో సన్నిహితంగా పని చేశారు. జిల్లాలో ప్రజా తంత్ర ఉద్యమం బలహీనంగా వున్నప్పటికీ రైతు సమస్యలపైన, చివరి కంటా పని చేశారు. జిల్లా రైతు ఉద్యమ పునర్నిర్మాత. ఆయనకు మా విప్లవ జోహార్లర్పిస్తున్నాం. ఆయన కుటుంబ సభ్యులకు ప్రగాఢ సంతాపాన్ని తెలియజేస్తున్నాం. 2001 నవంబరు 10

బత్తాయి - నిమ్మ - మిర్చి & మామిడి

తోటల రైతులకు శుభవార్త !

- ప్రత్తిరైతుకు అన్ని పంటలకు వాడండి బోర్ కాల్ మిక్ నెల్స్
- రోగనిరోధక శక్తికి, అధిక దిగుబడులకు, భూమి బలమును పెంపొందించే సాధనం
- శంకు రోగము - ఎండు రోగము - గజ్జి - జిగురు లేక బంక శ్రవించుట, చెట్టు ఎండిపోవుట.
- పశు పెటంవలె భూమి బలము పెంపొందించే సాధనం.
- పై సమస్యలకు Borocol & Micnelf MS-32 వాడిండి.
- మిర్చి-ప్రత్తి-వేరుశనగ మరియు వరిపైరులకు MS-24, MS-16, GRN-MS-12 లు వాడండి.
- కాల్షియం లేదని విచారించకండి.
- "సెట్ రైట్" వాడండి.

వివరాలకు సంప్రదించండి :

● డీలర్ : M/s. నారాయణ ఏజన్సీస్,

నల్లగొండ, ఫోన్: 2993

ప్రశ్నలు - జవాబులు

ప్రశ్న : పాగాకు పైరుపై వచ్చిన వైరస్ మరియు బొబ్బ తెగులు గురించి తెలపగలరు ?

జవాబు : మాదాల పున్నారెడ్డి నూతక్కి : పాగాకు వైరస్ తెగులు తెల్లదోమ వలన ఒక మొక్క నుండి మరో మొక్కకు వ్యాపింప చేయబడుతుంది. వీటి అదుపుకు ట్రైజోఫాస్ (2 మి.లీ./లీటర్) పిచికారి చేయాలి. శిలీంధ్రపు తెగులుకు బోర్డు మిశ్రమం (3 గ్రా/లీ) మంచి మందుగా గుర్తించబడింది.

ప్రశ్న : మెట్టలో సాగు చెయ్య గల్గిన మంచి వరి వంగడమేది? జి.పున్నయ్య గుంటూరు జిల్లా

జవాబు : యం.టి.యు. 9993 మంచి మెట్టవరి రకంగా గుర్తించడమైనది.

ప్రశ్న : మినుము పైరుపై పిపుల్ పంటపై మందులు మరియు నత్రజని ఎరువు పిచికారి చేసిన ఉపయోగమేమైనా ఉందా?

కె. ఎ. చౌదరి, జమ్మి పాలెం.

జవాబు : తగినంత ఫలితం కనపడలేదు.

ప్రశ్న : వేసవిలో సాగు చెయ్యదగిన మినుము రకమేది?

యం. సీతారామయ్య, కృష్ణా జిల్లా

జవాబు : యల్.బి.జి. 20, టి.9, వేసవికి పనికొస్తాయి. క్రొత్తగా వచ్చిన యల్.బి.జి 626, 629 కొంత విత్తనాన్ని రైతులకు ఈ సందర్భంగా యిస్తున్నాము. యివి వేసవిలో వేయవచ్చును.

ప్రశ్న : కాలవ చివర భూముల్లో మినము చల్లడం ఆలశ్యమైనది. దీనివలన దిగుబట్టు తగ్గుతాయా?

యం.కోటి రెడ్డి, పామర్ర, కృష్ణా జిల్లా.

జవాబు : సరైన సాంద్రతలో మొక్కలుండేటట్లు విత్తనం చల్లి తెగుల్లు మరియు పురగులను అదుపు చేస్తే మంచి దిగుబట్టు వస్తాయి.

ప్రశ్న : మినుములో "రైజోబియం కల్చర్" వలన ఏమైనా

ఉపయోగముందా? కల్చర్ ఎక్కడ దొరుకుతుంది?

పి. వెంకటరావు, ముల్కూరు.

జవాబు : మినుములో ఈ కల్చర్ కొన్ని చోట్ల ఉపయోగపడుతున్నట్లు దాఖలాలున్నాయి. కాని సోయాచిక్కుడు వేరుశనగల్లో అన్ని చోట్ల దిగుబట్టు పెంచుతున్నట్లు తెలుస్తుంది. ఈ రైజోబియం కల్చర్ సంచులు అమరావతి పరిశోధనా స్థానంలో ఖరీదుపై యిస్తున్నారు.

ప్రశ్న : వచ్చే సంవత్సరం మిర్చి సాగుకై ఈ పైరున ఉండే విత్తనం వాడివచ్చా?

యస్. వెంకటరావు, గుంటూరు, గుంటూరు జిల్లా.

జవాబు : సాధ్యమైనంత వరకు తెగులు సోకని మొక్కల నుండి విత్తనాలు వేరు చేసుకొని జాగ్రత్త పరచాలి. లేనిచో వేరే ప్రాంతాల నుండి మిర్చి విత్తనం తెచ్చుకోవాలి. ప్రభుత్వ విత్తనాభివృద్ధి సంస్థ ఈ బాధ్యత స్వీకరించ గలదని ఆశించవచ్చు.

ప్రశ్న : పాం ఆయిల్ గురించిన వివరాలు తెలపగలరు?

కె. వీరా రెడ్డి, గుంటూరు.

జవాబు : వంటనూనెల దిగుమతి తగ్గించుకొనేందుకు పాం ఆయిల్ సాగు ప్రోత్సహించాలనే ప్రయత్నంలో భాగంగా గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాల్లో కొన్ని భూముల్ని వీటి సాగుకు అనుకూలమైనవిగా గుర్తించినారు. వీటి ఫలితాన్ని చూసిన తరువాత మాత్రమే మిగిలిన రైతులు వీటి సాగుకై ప్రయత్నించగలరు.

ప్రశ్న : ఆయిల్ ఇంజన్ నడిచే బ్రాక్టర్ను హరియానాలో ఎక్కడ తయారు చేస్తున్నారు? వివరాలు తెల్పండి.

- కె. వీర వనంత్ రావు, యుద్ధనపూడి, ప్రకాశం జిల్లా.

జవాబు : హరియానాలోని హిస్సార్ లో ఈ బ్రాక్టర్లను విరివిగా స్థానిక కార్మానలలో తయారు చేస్తున్నారు.

పెట్టుబడి సద్వినియోగానికై భూసార పరీక్ష చేయించండి

డా॥ అరిబండి ప్రసాద రావు

ఇటీవల వ్యవసాయ ఖర్చులో, ముఖ్యంగా ఎరువుల పెరిగిపోతున్నాయి. చాలా మంది రైతులు తాము పెట్టుబడి బాగా పెట్టి ఎరువులను ఎక్కువగా అతి ఖర్చుతో వాడుతున్నప్పటికీ తగిన ఫలసాయం రావటం లేదని గమనిస్తున్నారు. దీనికి ప్రధాన కారణం పెరిగే పైరుకు తగు సమయంలో పోషక పదార్థాలను కావలసిన మోతాదులో ఇవ్వలేక పోవటమే. భూమిలో ఏ పోషక పదార్థం ఏ మోతాదులో లోపించింది మరియు ఆలోపాన్ని ఏ మోతాదులో ఏ విధమైన ఎరువు వేసి సవరించవచ్చు, కేవలం భూసారం పరీక్ష వల్లనే తెలుసుకోవచ్చు. భూసార పరీక్షల వల్ల భూమిలోని ఇతర లోపాల్ని కనిపెట్టి యజమాన్యం పద్ధతుల ద్వారా వాటిని సవరించి పెట్టుపెడి మీద అధిక ఫలసాయం తీయవచ్చు. అయితే మట్టి నమూనాను అతిజాగ్రత్తగా శాస్త్రీయ పద్ధతిలో సేకరించాలి. లేనిచో ఫలితాలు ఆశించిన దానికి భిన్నంగా ఉండవచ్చు.

భూసార పరీక్షకు మట్టి నమూనాను

ఎప్పుడు సేకరించాలి?

పైరు కోసిన తరువాత వేసవికాలంలో భూమి తడిగా ఉండక ఎండినప్పుడు మట్టి నమూనాను సేకరించాలి. ఒకే పైరు లేదా ఒకే కారు పండే మిశ్రమ పంటలు పండించే వర్షాధార ప్రాంతంలో, పూర్తిగా పైరు కోసిన తరువాత ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలల్లో మట్టి నమూనా సేకరించడానికి చాలా అనువైనది. ఒకవేళ నీటి వసతితో ఖరీఫ్, రబీ పైర్లు వేసే ప్రాంతాల్లో రబీ పైరు కోసి భూమి ఎండిన తరువాత ఏప్రిల్ లేదా మే మాసాల్లో మట్టి నమూనాలను సేకరించడానికి అనుకూలమైనది.

సరియైన మట్టి నమూనాను ఎలా సేకరించాలి?

భూమి గుణాలలోని అన్ని రకాల వైరుధ్యాల్ని ప్రతిబింబిస్తూ సరియైన మట్టి నమూనాను సేకరించడానికి, మొదటగా పైకి చూడడానికి భూమి మొత్తం ఒకే లాగ ఉందా లేదా వివిధ రకాలుగా వర్గీకరించవచ్చా అనేది పరిశీలించాలి. గతంలో పంట దిగుబడులు భూమి మొత్తం మీద ఒకే లాగ ఉన్నదా లేదా కొంత భాగంలో పైరు

తక్కువగా పెరిగి మిగతా ప్రాంతంలో పైరు బాగా పెరిగిందా అనే విషయాన్ని కూడా గమనంలో ఉంచుకొని, ఉన్న భూమిని ఆచరణీయమైన వివిధ భాగాలుగా గుర్తించాలి. భూమిలో చౌడు లేదా ఇతర సమస్యలు ఏమైనా ఉంటే అట్టి భాగాల్ని ప్రత్యేకమైన భాగాలుగా గుర్తించాలి. భూమి గుణాలలో వైరుధ్యం లేదా తారతమ్యాలు తక్కువగా ఉండే ప్రతి 2 నుండి 5 ఎకరాల భాగానికి ఒక మట్టి నమూనా సరిపోతుంది. ఒకవేళ భూమి గుణాలలో తారతమ్యాలు ఎక్కువగా ఉన్నచో ప్రతి ఎకరానికి కూడా ఒక నమూనాను సేకరించాల్సిన అవసరం రావచ్చు. ఎన్నుకొన్న ప్రతి భాగం నుంచి అరకీలో మట్టి నమూనాను సేకరించాల్సి ఉంటుంది. మట్టి సేకరించేటప్పుడు కేవలం ఏదో ఒక స్థలం నుండి కావలసిన మట్టి నమూనాను సేకరించరాదు. ఎంచుకున్న భాగంలో కనీసం 10 నుంచి 15 స్థలాలలో మట్టి నమూనాలను సేకరించాల్సి ఉంటుంది. నమూనాను సేకరించే ప్రతి స్థానం వద్ద "V" అకారంగా పొరను లేదా తాపీతో 15 సెం.మీ. లోతు వరకు మొదటిగా మట్టిని తీయాలి. తర్వాత పొర లేదా తాపీతో భూమి పైనుంచి 15 సెం.మీ. లోతు వరకు ఏటవాలుగా పంచని పొరగా తీయాలి. ఇలా ప్రతి స్థానం నుండి దాదాపు అరకీలో మట్టిని శుభ్రమైన బకెట్ లో లేదా ఇనుప టెంకెలో సేకరించాలి. ఈ పద్ధతిని అనుసరించి 10 - 15 స్థానాల నుండి ప్రత్యేకమైన అభిమానం చూపకుండా ఎంచుకున్న స్థానాలు వంకర టింకరగా ఉండేలా ఎంచుకున్న భాగాలు మొత్తం కలిసేలా మట్టి నమూనాలను సేకరించాలి. ఇలా కల్పిన అన్ని మట్టి నమూనాలను చెట్టు నీడ కింద శుభ్రమైన గోనెసంచి 4 భాగాలుగా విభజించాలి. ఈ లేదా గుడ్డ మీద పరచి చేతితో బాగా కలియబెట్టాలి. ఇలా బాగా కలిపిన మట్టిని పల్చగా పరచి 4 భాగాలలో 2 ఎదురెదురు భాగాల్ని తీసివేయాలి. మిగిలిన మట్టిని తిరిగి బాగా చేతులతో కలిపి పల్చగా పొరగా ఏర్పాటు చేసి 4 భాగాలుగా విభజించాలి. దీనిలో తిరిగి 2 ఎదురెదురు భాగాలను తీసివేయాలి. ఇలా చివరకు అరకీలో మట్టి నమూనా మిగిలే వరకు చేస్తూ పోవాలి. ఈ మట్టి నమూనాను నీడలో ఎండనిచ్చు ఒక శుభ్రమైన గుడ్డ సంచిలో వేయాలి. ఎంచుకొన్న ప్రతి భాగాన్నుండి వేరువేరుగా

(తరువాయి 14వ పేజీలో)

దూడల ఆరోగ్య పరి రక్షణ

రెండవ వారంలో దూడలకు మొదటి డోసు డివర్మింగ్ యిచ్చిన తరువాత, కనీసం నెలకి ఒకసారి మూడు నాలుగు మాసాల వయసు వరకు డివర్మింగ్ చేయాలి.

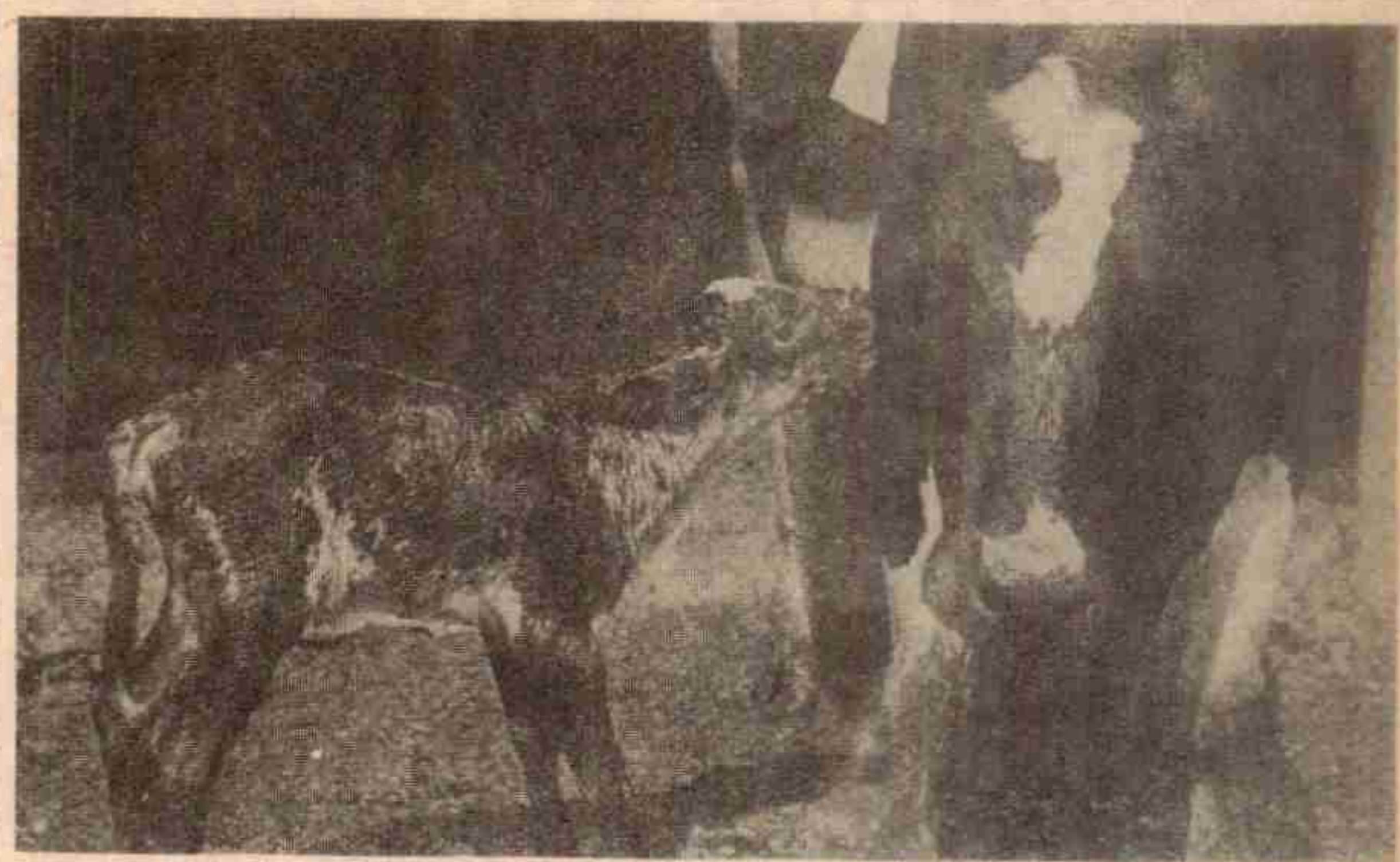
వారానికి ఒకసారి 10,000 యూనిట్ల 'ఎ' విటమిన్ ఇంజెక్షన్ చేయాలి. 'ఎ' విటమిన్ సూక్ష్మజీవులు ఆశించకుండా రక్షిస్తుంది. దూడల పెద్దను ప్రతిరోజూ క్రిమిసంహారక మందులతో కడగాలి. గోమారులు ఆశించ కుండా ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. ట్టిక్, నెక్సాగాన్, సెవిన్, రోగార్, నెగువాన్, ఇమిడాన్ వంటి క్రిమి సంహారక మందులు పిచికారి చేసి గోమారులను నిర్మూలించ వచ్చు. చలికాలంలో గడ్డి మందంగా వేసి పక్క ఏర్పాలు చేయాలి. లేగ దూడలను చలిగాలులనుండి రక్షణ కల్పించాలి. వీలైతే హీటరును వుపయోగించ వచ్చు. అయితే సరిపోయి సంత వెంటిలేషనువున్న రూములో వుంచి, శరీరంపై గోనె పట్టాగాని, దుప్పటి గాని కప్పి తలుపులు మూసి వుంచితే సరిపోతుంది.

దూడలకు కొమ్ములు తీసివేయుట :

కొమ్ములు చిన్నప్పుడే తీసివేస్తే పెంపకం సులువుగా వుంటుంది. సంకర జాతి ఆవుదూడలకు 7-10 రోజుల వయసులో కొమ్ములను కాల్చి వేయవచ్చు. ఇప్పుడు 'ఎలక్ట్రిక్ - డి హార్నర్స్' కూడ లభ్యమవుతున్నాయి.

3 నెలల వయసు దూడల పోషణ :

15 వారాల వయసు దూడ పోషణ బాగా వుంటే, 60-90 కిలోల బరువు తూగాలి. ఇది పుట్టినప్పటి బరువుపై కూడ ఆధారపడి వుంటుంది. ఈ దశలో రూమెన్ (అరల పాట్ల) పని చేయడం ప్రారంభిస్తుంది. రూమెన్ లోని ఉపకార సూక్ష్మ జీవులు ఆహారం జీర్ణమవడానికి సహాయపడతాయి. ఈ దశలో పాలను కాని, 'మిల్క్ రిప్లేసర్'ను గాని వాడటం అత్యంత వ్యయంతో

కూడుకొన్న పని అందువలన వాటికి బదులుగా 22 శాతం మాంస కృత్తులు లేదా 18 శాతం జీర్ణమగు మాంసకృత్తులు, 72 శాతం మొత్తం జీర్ణమగు పోషక పదార్థాలు గల దూడల దాణా (కాఫ్ స్టార్) పెట్టవచ్చు. ఈ దాణా మిశ్రమంలో 25 శాతం జంతు సంబంధ మాంస కృత్తులు వుంటే, దూడ పెరుగుదల సక్రమంగా వుంటుంది. సాధారణ పరిస్థితులలో 6 నెలల వయసు వరకు దూడ తల్లిపాలు త్రాగుతుంది. కాబట్టి జంతు సంబంధ మాంసకృత్తులు ఆ లోటును భర్తీ చేస్తాయి. మంచి విలువైన దూడల దాణాతోపాటు ఖనిజలవణ మిశ్రమం, విటమినులు కూడ దూడ ఆరోగ్య పరిరక్షణకు అత్యంత ఆవశ్యకం.

దూడల దాణా

దనుసులు	దామాచా	మొత్తం మంస కృత్తులు	మాంస కృత్తుల శాతం	జీర్ణమగు మాంస కృత్తులు	మొత్తం జీర్ణమగు పోషకాలు
జొన్న	42	9	3.8	2.94	33.60
చేరుశనగచెక్క	28	40	11.20	9.80	21.00
గోధుమతపుడు	20	16	3.20	9.00	12.00
చేపంపాడి	7	50	3.50	2.80	5.60
ఖనిజ లవణ మిశ్రమం	2	-	-	-	-
ఉప్పు	1	-	-	-	-
				21.68	17.54
					72.20

కాఫ్ స్టార్టర్ను అవసరమనుకుంటే 45 రోజుల నుండి కూడ ప్రారంభించవచ్చు. మూడు మాసాల దూడ 60-80 కిలోల బరువు తూగవచ్చు. అప్పటికి రూమెన్ పూర్తిగా అభివృద్ధిచెంది గడ్డిని సులభంగా జీర్ణించు కుంటుంది.

మాంసకృత్తులు లేకుండా నత్రజని సహిత ఆహారం :

నత్రజని గల పదార్థాలన్నిటిలోకి, యూరియా చాలా చవకైన పదార్థం. దాణాలో 3 శాతం వరకు యూరియా వుపయోగించుకోవచ్చు. అంటే 1 శాతం పాడి పదార్థంతో సమానం. దాణా ధర తగ్గించుకోవడానికి యూరియాను దాణాలో కొంత వరకు వుపయోగించు కోవచ్చు.

యూరియాలతో దాణా

పదార్థం పేరు	పాళ్ళ శాతం	ముడిమాంసకృత్తులు శాతం
మొక్కజొన్న (9% మాంసకృత్తులు)	50	4.50
వేరుశనగ చెక్క (40% మాంసకృత్తులు)	10	4.00
గోధుమ తప్పుడు (16% మాంసకృత్తులు)	24	3.84
యూరియా	3	7.50
మొలసెన్	10	-
ఖనిజలవణ మిశ్రమం	2	-
ఉప్పు	1	-
	100	19.84

డంకెల్ ప్రతిపాదనలను వ్యతిరేకిస్తూ ఢిల్లీలో రైతుల ప్రదర్శన

మనదేశవ్యవసాయ రంగాన్ని దెబ్బకొట్టే డంకెల్ ప్రతిపాదనలను తిరస్కరించాలని, దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థలోకి చొచ్చుకుని వస్తున్న విదేశీ బహుళ జాతి కంపెనీల ప్రవేశాన్ని నిరోధించాలని డిమాండుచేస్తూ వివిధ రాష్ట్రాల నుండి వచ్చిన వేలాది మంది రైతులు మార్చి 3వ తేదీన ఢిల్లీలోని ఎర్రకోట వద్ద ప్రదర్శన నిర్వహించారు. భారతీయ కిసాన్ యూనియన్ (బి.కె.యు.) కర్నాటక రాజ్య రైతు సంఘాలు దీన్ని నిర్వహించాయి. ఈ సందర్భంగా డంకెల్ ముసాయిదా ప్రతులను వారు దగ్ధం చేశారు. ఈ విధానాలను తిప్పికొట్టేందుకు "విత్తన సత్యాగ్రహ"న్ని ప్రారంభిస్తున్నట్లు నిర్వాహకులు ప్రకటించారు.

పరిశ్రమకాంక్షలు

"రైతువాణి" పత్రిక యాజమాన్యం, ఇతర వివరాల పట్టిక IV వ ఫారం

1. ప్రచురణ స్థలం : హైదరాబాద్
2. పత్రిక ప్రచురణకాలం : మాసపత్రిక
3. ముద్రాపకుని పేరు : వంకాయలపాటి శ్రీనివాసరావు
భారతీయుడు 30 ఎ,
పాత ఎమ్.ఎల్.ఎ. క్వార్టర్స్,
హైదరాబాద్-29.
4. ప్రచురణకర్త పేరు : వంకాయలపాటి శ్రీనివాసరావు
భారతీయుడు పై చిరునామా.
5. సంపాదకుని పేరు : వంకాయలపాటి శ్రీనివాసరావు
భారతీయుడు పై చిరునామా.
6. యాజమాన్య వివరాలు : ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతు సంఘం
30ఎ, పాత ఎమ్.ఎల్.ఎ. క్వార్టర్స్,
హైదరాబాద్. పక్షాన నడపబడు
తున్నది. పైన పేర్కొన్న
వన్నియు యదార్థములు.

వి. శ్రీనివాసరావు, ప్రచురణకర్త

పురుగుల ఆదుపులో “వేప” ప్రాముఖ్యత

-డా|| వై. తిరుమలరావు మరియు డా. యన్. వేణుగోపాలరావు

(ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం

లాం ఫారం, గుంటూరు - 522 034

వ్యవసాయ నిపుణుల అంచనా ప్రకారం సంవత్సరానికి షుమారు ఆరు వేల కోట్ల రూపాయలు విలువచేసే ఆహార ధాన్యాలు మనం పురుగుల వలన నష్టపోతున్నాం. పురుగులపై పోరాటంలో గత ఏబై సంవత్సరాల వ్యవసాయంలో మనం ప్రపంచ వ్యాపితంగా అనేక దశల్ని గమనించాం. ప్రస్తుత ఆధునిక వ్యవసాయంలో అనగా సాంద్రవ్యవసాయ పద్ధతుల వ్యాప్తి మరియు ఆచరణల వలన రసాయనాల వాడకం పెరుగుతూ వచ్చింది. ఈ రసాయనాల్లో ముఖ్యమైనదిగా మనమీనాడు పురుగు మందుల్ని పరిగణించడానికి కారణం, మన సస్యరక్షణకై వీటి వాడకం గణనీయంగా పెరిగింది ఇప్పుడు వ్యవసాయకంగా బాగా అభివృద్ధి చెందిన అమెరికా వంటి దేశంలో షుమారు రెండు బిలియన్ డాలర్లతో సమానమైన కృత్రిమ పురుగు మందుల్ని వాడుతున్నారు. అంతస్థాయిలో భారత దేశంలో వాడబడకపోయినప్పటికీ, కొన్ని ప్రాంతాల్లో కొన్ని ముఖ్యపంటలపై (ప్రత్తి, వరి, వేరుశనగ, మిర్చి కంది వంటివి) వీటి వాడకం అమాహ్యంగా పెరిగింది. ఈ వాడకం ఏ ప్రాంతాల్లో పెరుగుతూ వచ్చిందో, అక్కడే మనకీ పురుగుల బెడద అదుపు తప్పి పోయినట్లు దాఖలాలున్నాయి. ఉదాహరణకు తెల్లదోమ, శనగ పచ్చపరుగు, సుడితెగులు దోమ, పేనుబంక, పాగాకు లద్దె పురుగు, పాలుసు పురుగుల వంటివి ప్రత్తి, వరి, మిర్చి, వేరుశనగ, చెఱకు వంటి వాటిపై ఎక్కువ స్థాయిలో వచ్చి తీవ్ర నష్టాన్ని కలిస్తున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పుగురుమందుల వాడకం చాలా ఎక్కువని చెప్పుకోవచ్చు. యిటు వంటి దశలో ఉన్న మనం పైర్ల రక్షణ విషయంలో పునరాలోచించుకోవల్సిన స్థితి ఆసన్నమైంది. కృత్రిమ పురుగుమందుల వలన కలిగే చెడు ఫలితాలు - వాతావరణ కాలుష్యం, పురుగుల మధ్య అంతర్గత

పోటీ నశించి, ఒక పురుగు అదుపు చేయలేని స్థితికి ఫెరగటం మరియు ఆహార గింజలలో మిగిలిపోతున్న పుగురు మందుల అవశేషాలు - మనకీనాడు భరించలేనివిగా తయారయ్యాయి. కావున వీటికి బదులుగా కొన్ని వృక్ష సంబంధిత రసాయనాలు

రాష్ట్రంలో పురుగు మందుల వాడకం పెరగడంతో పాటు పురుగుల బెడద కూడా పెరుగతూ వస్తున్నది. ఆహారపు గింజలలో కూడా ఈ పురుగు మందుల అవశేషాలు ఉంటున్నాయి. అందువల్ల పురుగు మందులకు బదులుగా వృక్ష సంబంధిత రసాయనాలు వాడి కొంత మేరకు తగ్గించుకోవచ్చు. అనేది ఆధునిక విజ్ఞానము తెలుపుతున్నది.

వాడి ఈ నష్టాలను కొంత తగ్గించుకో వచ్చని ఈనాటి ఆధునిక విజ్ఞానం మనకు తెలుపుతున్నది. ఈ వృక్ష సంబంధిత రసాయనాల్లో “ఎజాడింక్టీన్” ముఖ్యమైనదని చెప్పవచ్చు. ఈ “ఎజాడింక్టీన్” ను వేప గింజల్నుండి వేరు చేస్తారు. ఈ వేప మొక్క ప్రాముఖ్యతను భృరతీయు లేనాడో గమనించినట్లు మనకు దాఖలాలున్నాయి. అయితే జర్మన్లు ఆంగ్లేయులు, అమెరికా వారు ఈ వేప నుండి తీయగలిగిన ‘ఎజాడి రెక్టీన్’ రసాయన విశేషాన్ని గుర్తించి ప్రపంచ వ్యాపితంగా యిది తెలిసేట్లు దీని రసాయనిక లక్షణాన్ని చాటి వరకు దీని ప్రత్యేకత తెలిసికో లేకపోయాం. ఈ “వేప”ను భారత దేశం ప్రపంచానికివ్వ గలిగిన ఒక వరంగా ఈనాడు పెక్కు శాస్త్రజ్ఞులు పదే పదే చెప్పున్నప్పటికీ మనమింకా దీని ప్రాముఖ్యతను గుర్తించలేక

మంచినీటిలో చేపల రొయ్యల పెంపకం

ఇటీవల మంచినీటిలో చేపల రొయ్యల పెంపకం మన రాష్ట్రంలో వ్యాపిస్తున్నది. ప్రతి గ్రామాన ఉన్న చిన్న చిన్న చెరువులు ఇతర కుంటలలో కూడా చేపల పెంపకం ఒక పరిశ్రమగా రూపొందుతుంది.

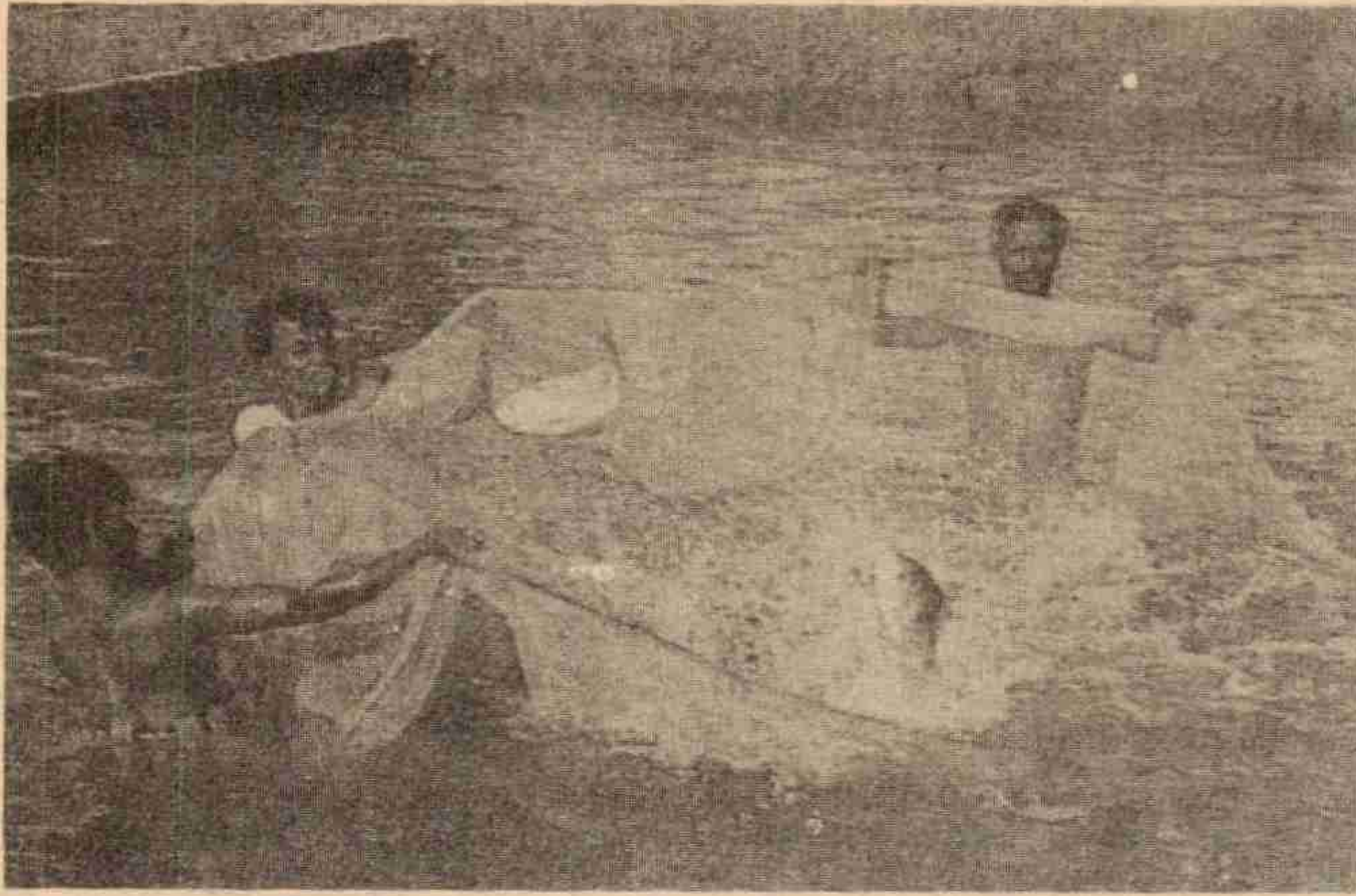
ఫలితంగా కొన్ని జిల్లాల్లో పంట పొలాలను కూడా చేపల పెంపకానికి మార్పు చేస్తున్నారు. చేపల చెరువు నిర్మాణానికి అవసరమైన ఋణాలను కొన్ని జాతీయం చేయబడిన బ్యాంకులు, జిల్లా సహకార బ్యాంకులు అందజేస్తున్నాయి. చిన్న సన్నకారు రైతులకు Fish Farmers Development Agencyలు, వెనుకబడిన

తరగతుల అభివృద్ధి సంస్థలు, సబ్సిడీ మరియు మార్జిన్ అందజేస్తున్నాయి.

సాధారణంగా వ్యవసాయానికి యోగ్యమైన నేలలన్నీ చేపల పెంపకానికి అనువైనవి. అయితే నమ్మదగిన నీటి వనరు సంవత్సరం పొడుగునా అందుబాటులో ఉండాలి. చేపల పెంపకానికి నిర్ణయం తీసుకొనే ముందు నీటిని పరీక్ష చేయించి, చేపల పెంపకానికి ఉన్న నీటి వనరు అనువైనది. లేనిదీ నిర్ధారణ చేసుకోవాలి. నేల నుండి నీరు త్వరగా ఇంకిపోకుండా పట్టి వుండే గుణం కలిగి

వుండాలి. నల్ల రేగడి నేలలు, ఒండ్రు నేలలు, కొంత ఇసుక కలిగిన ఒండ్రు నేలలు, గరప నేలలు చేపల పెంపకానికి మిక్కిలి అనుకూలమైనవి. అనుబంధ ఆహారం, ఎరువులు మొదలైనవి

వాటిని చెరువు వద్దకు రవాణా చేయడానికి, ఉత్పత్తి అయిన చేపలను మార్కెట్ కు ఎగుమతి చేయడానికి అన్ని కాలాలలో రవాణా చేయడానికి అనువుగా వుండాలి. ఎంచుకునే స్థలం తరచుగా వరదలు, తుఫానులు గురయ్యే ప్రాంతం కాకూడదు. చెరువుకు నీరు సరఫరా చేసే జలవనరు అన్ని రకాల కాలాఘోలకు దూరంగా వుండటం అనేది ముఖ్యం.

రకాలు :

“ఇండియన్ కార్ప్ జాతి”, బొచ్చి, రాగండి, మోసులుతో పాటుగా కాళ్ల రొయ్యలు (మాక్రో బ్రేకియం), వినీలకంఠ రొయ్య (రోజన్ బెర్గి) లు మంచి నీటిలో కృత్రిమ చెరువులో పెంచడానికి చాల అనుకూలమైన చేపల రొయ్యల రకాలు. రొయ్యల విత్తనాన్ని కృష్ణా జిల్లాలోని ప్రకాశం బ్యారేజి, తూర్పు గోదావరిలోని ధవళేశ్వరం బ్యారేజి వద్ద సేకరించవచ్చు. కాకినాడలోని ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయంకు

చెందిన మత్స్య విజ్ఞాన శాఖకు చెందిన హేచరీలోను, మరికొన్ని కేంద్ర మత్స్య సంస్థలలోని నీలకంఠ రొయ్యలను ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు.

చేప, మరియు రొయ్యలను మిశ్రమముగా పెంచినపుడు మోసు (మైల) మరియు బంగారు తీగ చేపలను చెరువులలోకి వదలరాదు. ఇవి రొయ్యల వలె చెరువు అడుగు భాగంలో వుంటాయి. ఈరకాలు అన్ని రకాల ఆహార పదార్థాలను వినడమే స్థలం కోసం, ఆహారం కోసం రొయ్యలతో పోటి పడతాయి. ఫింగర్ లింగ్ పరిమాణంలో వున్న చేప పిల్లలను ఎకరానికి 800-1000 వరకు స్టాక్ చేయవచ్చు. రొయ్య విత్తనాన్నీ ఎకరానికి 12,000 వరకు వాడవచ్చును. రొయ్యలు పెంచకుండా కేవలం 3 రకాల చేపలను పెంచవచ్చును. బొచ్చె, శీలవతి, మోన్ రకాలను 3:5:2 నిష్పత్తులో గాని, లేదా 2:5:3 నిష్పత్తులలో గాని విడుదల చేయవచ్చు.

సమర్థవంతమైన చేపల పెంపక యజమాన్యానికి ఏ చేపల క్షేత్రమైనా 3 విధానైన చేపల చెరువులు కల్గి ఉండాలి. నర్సరీ చెరువులు కల్గి ఉండాలి. నర్సరీ చెరువులు లార్వా చేపదశ నుంచి చిరు చేపదశ వరకు పెంపకానికి అవసరమౌతాయి. రేరింగ్ చెరువులు చిరుచేప దశ నుంచి ఫింగర్ లింగ్ దశ వరకు, స్టాకింగ్ చెరువులు ఫింగర్ లింగ్ దశ నుండి మార్కెట్ సైజు వరకు పెంచడానికి పనికి వస్తాయి.

స్టాకింగ్ చెరువులు రెండు విధాలుగా నిర్మించవచ్చు. ట్రెంచ్ పద్ధతిలో ట్రెంచ్ లు త్రవ్వి వచ్చిన మట్టిని చుట్టు గట్ల నిర్మాణానికి ఉపయోగించాలి. చెరువు నిర్మించాల్సిన ప్రదేశమంతా కొంత లోతున త్రవ్వి వచ్చిన మట్టితో గట్టు నిర్మించడాన్ని "సాసర్ పద్ధతి" చెరువు అంటారు. ట్రెంచ్ పద్ధతిలో చెరువు నిర్మాణ వ్యయం తక్కువ. స్టాకింగ్ చెరువులు 2-10 ఎకరాల వరకు ఉండవచ్చు. రెండు ఎకరాల కంటే చిన్నవి అంత లాభ దాయకం కాదు. మరీ పెద్ద చెరువులతో యాజమాన్య సమస్యలు వస్తాయి. చేపల చెరువు అడుగు భాగం ఎత్తు పల్లాలు లేకుండా

ఉండాలి. చెరువు అడుగు భాగం క్రమంగా ఏటవాలుగా వుండాలి. చెరువు గట్టు 6-8 అడుగుల నిల్వ చేయటానికి తగినంత బలంగాను, గట్టుపై భాగంలో వెడల్పుగా వాహనాలు తిరగడానికి వాలుగా వుండాలి. నీటిపైన రెండు అడుగులు ఖాళీగా వుండేట్లు గట్టు నిర్మించాలి. చేపల పెంపకానికి సున్నం తప్పని సరి వాడవల్సిన సున్నం ఉదజని సూచికపై ఆధారపడి వుంటుంది. చెరువు మట్టిని నీటిని సారవంతం చేసి అధిక పరిమాణంలో చేపల సహజ ఆహారాన్ని చేపల చెరువులోని ఉత్పత్తి చేయడానికి సేంద్రియ రసాయనిక ఎరువులు వాడటం మంచిది. పశువుల ఎరువు, కోళ్ల ఎరువు సాధారణంగా వాడే రసాయనిక మందులు (యూరియా, సూపర్ ఫాస్ఫేట్, మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాష్) వాడాల్సి వుంటుంది. ఎకరానికి 12-15 బన్నులు సమాన నెలసరి వాయిదాలలో వాడవచ్చు. ఎకరానికి సంవత్సరానికి 100 కిలోల యూరియా, 100 కిలోల సూపర్ ఫాస్ఫేట్ మరియు 40 కిలోల పొటాష్ ను సరివాయిదాలో వాడవచ్చు. సేంద్రియ రసాయనిక ఎరువులను 15 రోజుల వ్యవధిలో ఒకదాని తర్వాత ఒకటి వాడవచ్చు. చేపల పెంపకానికి అనుబంధ ఆహారం వాడకం తప్పని సరి. ఇది చేపల పెంపకానికి అయ్యే మొత్తం ఖర్చులో 60-70 శాతం వుంటుంది. నూనె తీసిన తవుడు, ప్రత్తి చెక్క, ప్రాద్దు తిరుగుడు చెక్క, వేరుశనగ చెక్క మిశ్రమాన్ని కూర్చి అనుబంధ ఆహారంగా వాడవచ్చు.

చెరువులలో ఎల్లప్పుడూ తగినంతంలోతులో నీరు ఉండేట్లు జాగ్రత్త తీసుకోవాలి. చెరువులో కలుపు మొక్కలను పెరగనీయ రాదు. చెరువులో ఆకుపచ్చ, ముదుగు గోధుమ రంగు, ఇలక రంగు అల్గర్ బ్లామ్స్ ఏర్పడినపుడు ఎప్పటికప్పుడు తొలగించాలి. ఆహారం, ఎరువుల వాడకాన్ని ఆ సమయంలో తప్పక నిలిపి వేయాలి. చెరువు నీటిలో కరిగి ఉన్న ప్రాణి వాయువులేనే చేపలు బ్రతుకుతాయి. అందువల్ల చెరువులోకి ఎల్లప్పుడూ మంచి నీరు అందేలా చేయాలి. లేనట్లయితే వీటిలో ప్రాణి వాయువు తగ్గి చేపలన్నీ ఒకేసారి చనిపోయే ప్రమాదం వుంది.

సమస్యాత్మక భూములు - ఒక పరిశీలన

- డా॥ బి. ఆర్. సి. ప్రసాద్ రావు & డా॥ ఎ. ప్రసాద్ రావు

నల్లచౌడు నేలల యాజమాన్య పద్ధతులు :

1. మొదటగా మంచి సాగు నీటి వసతి ఏర్పాటు చేసుకోవాలి.
2. ఈ భూముల్లో నీరు త్వరగా ఇంకదు. అందువల్ల మొదట లోతైన 2 అడుగుల మురుగు నీటి కాల్వలను ప్రతి మడి చుట్టు ఏర్పాటు చేసుకోవాలి.
3. ఈ భూముల్ని బాగు చేయటానికి జిప్సంను తప్పనిసరిగా వాడాలి. ఒక వేళ భూమిలో సున్నం ఉంటే, గండకపు పొడిని కూడా వాడవచ్చు.
4. జిప్సం ఎంత వేయాలో భూ పరీక్ష చేయించి మొదటగా తెలుసుకోవాలి. ఎకరానికి 2 నుండి 10 బన్నుల వరకు జిప్సం అవసరం కావచ్చు.
5. జిప్సం ఎకరానికి 2 బన్నుల లోపు సిఫారసు చేసినప్పుడు మొత్తం ఒకేసారి వేయవచ్చు. 3 నుండి 5 బన్నుల జిప్సం సిఫారసు చేసినప్పుడు 3 బన్నులు మొదటి పంటకు వేసి, మిగతాది రెండవ పైరుకు వేయవచ్చు. 5 నుండి 10 బన్నులు సిఫారసు చేసినప్పుడు, మొదటి సంవత్సరం సగం లేదా కనీసం మూడు బన్నులు వేసి మిగతాది రెండు దఫాలుగా వరుసగా రెండు పైర్లకు వేయవచ్చు.
6. ప్రతి మడిలోని పై పేరాలో సూచించినంత జిప్సం వేయాలి. నాగలితో మట్టిలో కలిసేలా దున్నాలి. (లోతుగా దున్నరాదు) తరువాత నీరు పెట్టి, నీరు కనీసం 3 - 4 రోజులు నిల్వ ఉండనీయాలి. పైన ఇంకా మిగిలి ఉన్న నీరును మురుగు కాల్వల ద్వారా తీసి వేయాలి. ఇలా 3, 4 సార్లు చేస్తే నల్ల వచ్చుడు చాలా వరకు తగ్గుతుంది.
7. తరువాత పచ్చి రొట్టనిచ్చే జీలుగులాంటిది వేసి పూత సమయంలో చేలో దున్ని 3 వారాలు మురుగనీయాలి. బాగ మురిగిన తరువాత ఏమైన నీరు ఉంటే, మురుగు కాల్వల ద్వారా తీసి వేయాలి.
8. పచ్చి రొట్ట ఎరువు నిచ్చే పైరు వేయడానికి వీలు పడకపోతే, సేంద్రీయపుటెరువులైన గ్లెరిసీడియా ఆకులు కొమ్మలు, ఎండుగడ్డి వేసి నీరు పెట్టవచ్చు కంపోస్టు

కూడా వేయవచ్చు. ఆఖరి దమ్ములో రసాయనిక ఎరువులు (కాల్షియం, అమ్మోనియంనైట్రేట్, సూపర్ ఫాస్ఫేటులు) వేయవచ్చు.

9. మొదటి పంటగా వరిని వేస్తే మంచిది. బీడును కొంత వరకు తట్టుకొంటుంది. బాగు చేసిన చవిటి భూముల్లో ఎప్పుడు ఏదో ఒక పైరు వేయాలి. ఖాళీగా ఉంచకూడదు. లేనిచోతిరిగి బీడు వచ్చే ప్రమాదముంది. పంటలు పండించుతూ పోతూ వుంటే, క్రమంగా బీడు విరిగిపోతుంది.
10. ఎప్పుడు తట్టుకొనే ప్రత్తి, చెరుకు, కొబ్బరి, బాటు రూట్ లాంటి వైర్లు వేయవచ్చు.
11. తెల్ల చెవిటి భూములకు సూచించిన 8, 9, 10 మరియు 11 యాజమాన్య పద్ధతులను ఈ భూములను కూడా ఆచరించవచ్చు.

కండలేని ఎర్ర చెక్క నేలలు (చెల్క భూములు)

ఇవి తెలుగాణా ప్రాంతంలో విస్తారంగా ఉన్నాయి. ఈ భూములు లోతు తక్కువగా ఉంటాయి. దున్ని పై పాలు చేసిన తరువాత తేలిక పాటి జల్లులు పడితే, భూమిపై పొర ఎండిన తరువాత గట్టి పడి గట్టి చెక్కగా ఏర్పడుతుంది. ఒకవేళ ఎత్తైన వెంటనే తేలిక పాటి వర్షము వచ్చిన తరువాత వెంటనే ఎండినచో, పై పొర గట్టగా చెక్కలాగా అయి, మొలకలను, నేల బయటకు రానీయవు. దీనిని పై పెట్టు అని కూడా అంటారు.

యాజమాన్య పద్ధతి :

ఇట్టి భూములలో ఎకరానికి 2 బన్నుల వరి పొట్టి వర్షములు ముందు పల్చగా పైన పరిచి మట్టిలో కలిసేలా తేలికగా దంతెతో దున్నాలి. పైరు సాళ్లు చేసి సాలు మధ్యలో పైరు వేసే పంట 20-30 శాతము అధికంగా వస్తుంది. వరి పొట్టు ప్రభావం కనీసం మూడు సంవత్సరాలు ఉంటుంది. వరి పొట్టు బదులుగా పొడిచేసిన వేరుశనగ పొట్టు, పెసర లేదా మినుముపై పొట్టున కూడ వాడవచ్చు. ఏ ఇతర రకం పోస్టు లేదా పశువుల పెంబన ఎక్కువగా ఎకరానికి 20-30 లు బండ్లు తోలి నా మంచిదే

తోలిన తరువాత కలయ దున్ని సాల్లలో పైరు వేయాలి.

గర్బంలో గట్టి పొర ఉండే భూములు :

కొన్ని భూముల్లో 15-20 సెంటీ మీటర్లు తేడా అంత కన్న కొద్దిగా ఎక్కువ లోతులో గట్టిపొర ఏర్పడి నీటిని మొక్క వేళ్లను లోతుకు పోనియదు. మరికొన్ని భూముల్లో ఇదే లోతులో చిన్న చిన్న రాళ్లు గట్టి పొరగా ఏర్పడతాయి. ఈ పొర క్రింద వున్న నేలలో ఆహార పోషక పదార్థాలు తేమ ఉన్నప్పటికీ, మొక్కకు ఉపయోగపడవు. ఇట్టి భూములను మామూలు ఫలసాయానికి తీసుకరావటానికి లోతుగా దున్నాలి. శక్తి వంతమైన బ్రాక్టరుతో లోతుగా దున్నే నాగలి సభ స్టాయిలర్ తో దున్నించాలి. ఎకరానికి రూ.300 - 400 వందల వరకు ఖర్చు అవుతుంది. చెరుకులాంటి పంటలకు గునపాలతో లోతుగా త్రవ్వించాల్సి ఉంటుంది. రాళ్లతో గట్టి పొర ఏర్పడిన సందర్భాల్లో లోతుగా దున్నిన తరువాత పైకి వచ్చిన దాళ్లను వేయించాలి. లోతుగా వున్న దున్నిన ప్రభావం కనీసం 2 - 3 పంటలకు పనికి వస్తుంది.

రేగడి భూములు :

ఈ భూముల్లో ప్రధాన సమస్య వర్షపు నీరు త్వరగా ఇంకదు. మురుగు నీరు బయటకు పోదు. భాగా అతుక్కు పోయి దున్నబంలో ఇబ్బందిని కలుగజేస్తాయి. ఈ భూముల్లో వేసిన ఫాస్ఫరస్ ఎరువులు దిగ్బంధనకు లోనై మొక్కకు వేసి ఫాస్ఫరస్ సరిగా అందనీయవు. మురుగునీరు సమస్యగా ఉన్న చోట్ల మురుగు కాల్వలను 2 అడుగులలోతు వరకు తవ్వాలి. పశువుల వెంట లేదా కంపోస్టు ఎకరానికి 20 - 30 బండ్లు తోలి నెలలో కలిశేలా దున్నితే వర్షపు నీరు త్వరగా పీల్చబడుతుంది. ఇసుక దొరికే ప్రాంతాల్లో సన్నటి ఇసుకను ఎకరానికి 50 6 60 బండ్ల చొప్పున 3 - 4 సంవత్సరంలు వరుసగా తోలితే వర్షపు నీటి పీల్చు మరియు మురుగు నీరు పోవు సమస్యలు పరిష్కరింపబడతాయి. ఫాస్ఫరస్ ఎరువులను చేను మీద చల్లి కలియదున్నకుండా, పైరు సాల్లలో విత్తేటప్పుడు ఎరువు గింజకు 2 అంగుళాల పక్కన 2 అంగుళాల లోతులో పడేటట్లు గింజ ఎరువు ఒకేసారి ప్రత్యేక నాగలితో వేయాలి.

ఇసుక భూములు :

ఈ భూముల్లో బంక దున్ను రేణువుల తక్కువ. ఇసుక ఎక్కువగా ఉండుటచే, పీల్చిన వర్షము వాటిని ఎక్కువగా నిల్వ కీసుకోలేవు. ఈ చేల భూసారం కూడా చాలా తక్కువ.

ఇటువంటి భూముల్లో తూకాన్ని బట్టి 2 శాతం ఎకరానికి 0 - 50 బండ్లు చెరువు బంకమన్నును పైన పల్చగా చల్లి

భూమిలో తేలికగా కలిసేటట్లు గుంటకచే పై పాటు వేయాలి. ఇలా రెండు మూడు సంవత్సరాలు చేస్తే చేను బాగుపడుతుంది. చెరువు మట్టి చవిడిది కాకూడదు. విత్తిన తరువాత తేలిక పాటి రోలరు నడిపించితే నీటి పీల్చు తక్కువగా, గింజ మొలక అభివృద్ధి అవుతుంది. ఈ చేలో సత్రజని ఎరువును పంటకాలాన్ని బట్టి నాలుగు అయిదు దఫాలుగా వేయాలి. సాగునీటిని కొద్దిగా ఎక్కువ సార్లు తడుపు తుండాలి. సముద్ర తీర ప్రాంతంలోని ఇసుక భూముల్లో పొగాకు నీరు పెంచటానికి రోజ్ క్వార్ట్జ్ నీటిని చల్లుతారు. ఈ నీటిలో ఎరువులను ముఖ్యంగా యూరియా కలిపి చలకిరిస్తారు.

అందువల్ల భూముల స్వభావాన్ని అర్థం చేసుకోని వాని ప్రధాన సమస్యల్ని గుర్తించి అధికోత్పత్తికై ఎరువుల సద్వినియోగానికై తగు యాజమాన్య పద్ధతుల నవలంబించాలి.

6వ పేజీ తరువాయి

సేకరించాలి. ప్రతి మట్టి నమూనాతో పాటు రైతు పేరు ఇతర అడ్రసు వివరాలు చేను పేరు లేదా నమూనా సేకరించిన భాగంపేరు, సేకరించిన తేది ఇంతకు ముందు వేసిన పైరు, వాడిన ఎరువులు, పంట దిగుబడి వివరాలు, వేయదల్చుకొన్న పైరు వివరాలతో ఒక కాగితం మీద పెన్సిల్ తో వ్రాసి అట్టి కాగితమును గుడ్డ సంచిలో పెట్టాలి. ఇంకో కాగితం వేరేగా పంపాలి. పై విధంగా సేకరించి నమూనాను సమీప భూసార పరీక్ష కేంద్రానికి స్వయంగా లేదా పోస్ట్ ద్వారా పంపాలి.

మట్టి నమూనా సేకరణ సమయంలో చేయకూడనిది

మట్టి నమూనాలను గట్ల దగ్గర, చెట్ల నీడలో ఉన్న చోట, వెంట కుప్పల అడుగు కింద మరియు ఇటీ వలనే ఎరువులు వేసిన వెంటనే సేకరించరాదు. చేలో ప్రత్యేకంగా ఆగుపించే భాగాన్నించి మట్టి నమూనాను సేకరించరాదు. మట్టి నమూనా సేకరించే సమయంలో లేదా నమూనాను నిలువ చేసేటప్పుడు, ఎరువులకు సంబంధించిన ఏ సంచలను లేదా పని ముట్లను వాడరాదు. మట్టి నమూనా ఎట్టి పరిస్థితుల్లోను ఎరువులలో లేదా ఎరువులు వాడిన పనిముట్లతో సంబంధం కల్గి ఉండరాదు. చేలో ఏ భాగమైనా చవిటికి సంబంధించినదైతే, అట్టి భాగాన్నుండి నమూనాను సేకరించి మామూలుగా ఉండే మట్టి నమూనాలతో లపరాదు. చవిటి భాగాల నుంచి ప్రత్యేకమైన నమూనాలను సేకరించాల్సి ఉంటుంది.

డంకెల్ ప్రతిపాదనలు దేశానికి వినాశకరం

- సుమన్ సహాయ్

'గాట్' చర్చల్లో భాగంగా మూడో ప్రపంచ దేశాలలోని మొక్కల జన్యు హక్కులను పారిశ్రామిక దేశాలు కొనుగోలు చేసేందుకు వీలుగా ఆర్డర్ డంకెల్ ఒక ప్రతిపాదన చేశారు. దీన్ని 'డంకెల్ డ్రాఫ్ట్' అని పిలుస్తున్నారు. ఇదే కనుక అమలులోకి వస్తే మన దేశంలో రైతులెవ్వరూ తమ ఇష్టానుసారం పంటలు వేయలేరు. ఎందుకంటే సదరు పంటల జన్యువులపై సంపూర్ణ హక్కులు పారిశ్రామిక దేశాల హస్తాల్లో ఉంటాయి. మన ఆహారోత్పత్తి యావత్తు బహుళజాతి సంస్థల కన్నుసన్నలలో మెలగాల్సి ఉంటుంది. ఒకరకంగా చెప్పాలంటే తరతరాలుగా భారతదేశపు పంట పొలాలలో విరాజిల్లుతున్న 'హరిత సంస్కృతి' యావత్తు విదేశీ పెత్తందారుల గుత్తాధిపత్యానికి బానిసగా మారుతుంది. శతాబ్దాల కృషితో మన రైతాంగం అభివృద్ధి చేసిన జన్యువులపై హక్కులన్నీ పరాయివారి సొంతమై ఏ రైతు ఎన్ని ఎకరాలలో ఏ పంట వెయ్యాలో ఇతరులు నిర్దేశించే దుస్థితి దాపురిస్తుంది.

డంకెల్ డ్రాఫ్ట్ కనుక ప్రభుత్వం ఆమోదిస్తే భారత రైతాంగానికి మరణ శాసనం లిఖించినట్లే. పాదుపాడవక ముందే నాగళ్ళను భుజానవేసుకుని వల్లెపదాలు పాడుకుంటూ పొలాలకు తరలి దుక్కిదున్ని ధాన్యరాశులు పండించే రైతు తన స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలను కోల్పోయి ఆగ్రశేణి సంస్థలకు అడుగులకు మడుగులొత్తుతూ తన పూర్వీకుల కాలంనుంచీ పరంపరగా వస్తున్న విత్తనాలని వారి చిత్తానుసారం వినియోగించాల్సిన దారుణ పరిస్థితిని ఊహించుకుంటేనే ఒళ్ళు గగుర్పొడుస్తుంది. "రక్తాన్ని స్వేదంగా మార్చి పంట పండించే రైతును బానిసత్వంలోకి నెట్టే ప్రయత్నాలను ప్రతిఘటిస్తాం. ఈ నేల మనది, దీనిపై సర్వహక్కులూ మనవి. వాటిని సంరక్షించుకోవడం కోసం అవసరమైతే ప్రాణాలనైనా త్యాగం చేయడానికి సంసిద్ధం" అంటూ ప్రతి ఒక్కరూ ముందుకు రావాలి. ఈ పోరాటంలో రైతు సంఘం ఆగ్రభాగాన వున్న సంగతి పాఠకులకు విధితమే. పాఠకులకు ఉపకరించగల దన్న ఉద్దేశంతో శ్రీమతి సుమన్ సహాయ్ తో ఈనాడు జరిపిన ఇంటర్వ్యూ ఇక్కడ ఇస్తున్నాము. జన్యు రాష్ట్రంలో డాక్టరేట్ చేసి జర్మనీ హెడిల్ బర్గ్ యూనివర్సిటీ

హ్యూమన్ జెనెటిక్స్ ప్రొఫెసర్ గా అత్యున్నత వదలి నదిరోహించిన భారతీయ మహిళ. వ్యవసాయ దారుల హక్కులను వరిరక్షించేందుకు ఉపాధాంత యుద్ధం సాగిస్తోంది.

ప్ర : ఎంతో చదువుకుని విదేశీ విశ్వవిద్యాలయంలో

ఉద్యోగం చేస్తున్న మీరు భారతదేశపు రైతుల సమస్యల పట్ల ఎలా ఆకర్షితులయ్యారు...?

జ : ఎంతో చదువుకున్నా నేను ఒక రైతు బిడ్డనేగా!

ప్ర : అంటే మీరు వ్యవసాయ కుటుంబంలోంచి వచ్చారా?

జ : ఔనండీ! నేను ఉత్తర ప్రదేశ్ షాజహాన్ పూర్ జిల్లా తిలహార్ లో పుట్టాను. గత 600 సంవత్సరాల నుంచి మ పూర్వీకులు అదే గ్రామంలో నివసిస్తున్నారట. ఒక రకంగా మార భూస్వామ్య కుటుంబం. అయితే మా నాన్నగారు ఆర్మీలో ఆఫీసర్ గా చేరడంతో మేం బోర్డింగ్ స్కూల్స్ లో ఉండి చదువుకోవలసి వచ్చింది.

ప్ర : మీరు ఎక్కడో చదువుకుంటున్నా స్వగ్రామంతో సంబం బాంధవ్యాలు కొనసాగాయా ?

జ : అదే చెప్పాలనుకుంటున్నాను. మాకు అక్కడ ఓ పె భవంతి ఉంది. మా నాయనమ్మ అక్కడే ఉంటుంది. శలవుల వచ్చినప్పుడల్లా అక్కడికి పరిగెత్తేదాన్ని, పల్లెటూళ్ళలో మునుషు ఆప్యాయతలు, అభిమానాలు నన్ను విస్మయపరిచే తెల్లవారుజామునే నిద్ర లేవడం.. మంచుకురుస్తూ లెక్కచేయకుండా పరుగులు పెట్టడం.. తెల్లగా మెరిసే హరిసింగా పువ్వులు ఏరుకోవడం.. ఆ జీవితమే వేరు!

ప్ర : మీరు ఫ్యాడల్ బ్యాక్ గ్రౌండ్ నుంచి వచ్చారు కదా మరి రైతుల సమస్యలు..

జ : మీరు చెప్పింది కొంతవరకూ నిజమే. కానీ మా గ్రామంలో మేం అందరం కలిసిఉండేవాళ్ళం. బీద, గొప్ప తారతమ్యం అస్సలుండేదికాదు. గ్రామీణ జీవితం తాలూకు లోతుపాతులన్నీ నాకు క్షుణ్ణంగా తెలుసును. రైతుల ఆత్మగౌరవం ఏమిటో బాగా పరిచితమైనదాన్ని నేను.

ప్ర : మరి ఉన్నత విద్యా భ్యాసం...

జ : లక్నో నేషనల్ స్కూల్లో చదువు పూర్తయ్యాక ఢిల్లీలో పోస్టు గ్రాడ్యుయేషన్, డాక్టరేట్ చేశాను. నా సబ్జెక్టు జెనిటిక్స్. ఆ తర్వాత పోస్ట్ డాక్టరల్ ఫెలోషిప్ చేసేందుకు 1981లో విదేశాలకు వెళ్ళాను. కెనడా.. ఆ తర్వాత అమెరికా, జర్మనీ ఇలా అనేక దేశాల్లో విద్యాభ్యాసం సాగించాను. పూర్తయ్యాక జర్మనీలోనే ప్రొఫెసర్ గా చేరాను.

ప్ర : సో... తిలహార్ నుంచి జర్మనీ వరకూ సాగిన ప్రస్థానంలో ఎప్పుడూ భారత గ్రామీణ ప్రాంతాలతో మీకున్న అనుబంధాన్ని మరచిపోలేదన్న మాట...

జ : నెవర్... అందుకే మన దేశంలోని మొక్కల జన్యు హక్కుల్ని విదేశాలకి అమ్మేసే ప్రతిపాదనల గురించి వినగానే తీవ్రంగా స్పందించాను.

ప్ర : మీరొక విద్యావేత్త... ఇంకోరకంగా శాస్త్రవేత్త కూడా. మరి ఉద్యమాలు చేయాలన్న ఆలోచన ఎలా వచ్చింది?

జ : మన రైతాంగానికి జరగబోయే ఘోర అన్యాయాల గురించి తెలియగానే నాలో రక్తం ఉడుకెత్తింది. ఈ దేశంలో అందరికీ రాజకీయాలే కావాలిగానీ అసలైన ప్రజాసమస్యల్ని పట్టించుకునే నాథుడే లేడు. ఏ మంచిపనికైనా ఎవరో ఒకరు ప్రారంభ వాక్యం రాయాల్సిందే కదా! వేరెవ్వరు ముందుకు రానప్పుడు నాదేశానికి అన్నంపెట్టే రైతు సోదరుల కోసం నేనే ఆ పని ఎందుకు చెయ్యకూడదనుకున్నాను. ఇంకమరో ఆలోచనకు తావివ్వకుండా రంగంలోకి దిగిపోయాను.

ప్ర : మీరు ఊహిస్తున్న దాన్ని బట్టి డంకెల్ ముసాయిదా అమల్లోకి వస్తే మన రైతుల భవిష్యత్తు తీవ్ర ప్రమాదంలో పడుతుందని పిస్తుంది.

జ : అనిపించడంకాదు. ఆ రాక్షస ప్రతిపాదనల్ని ఆమోదిస్తే లక్షలాది అదే ఘోరం జరిగి తీరుతుంది.

ప్ర : మరి ప్రభుత్వం ఏమనుకుంటోంది? డంకెల్ ముసాయిదాని తిరస్కరించాలని ఆలోచిస్తోందా లేక...

జ : ప్రభుత్వం గురించి నాకు తెలీదు. ఈ విషయంలో ప్రతి ఒక్కాన్ని అతి రహస్యంగా డీల్ చేస్తోంది. అమెరికాని సంతృప్తి పరచడం కోసం, ప్రపంచబ్యాంకు దృష్టిలో ఫుల్ మార్కులు

కొట్టేయడం కోసం ప్రభుత్వం ఈ క్రూర కార్యానికి తెగించినా ఆశ్చర్యపడనక్కరలేదు. ఓ ప్రక్క రైతుల ప్రయోజనాలను పరిరక్షిస్తామని చెబుతూనే మరో పక్క డంకెల్ ముసాయిదాను నిర్వ్వంద్వంగా తిరస్కరించేందుకు నిర్మాణాత్మక కార్యక్రమాలేవీ చేపట్టకపోవడం చూస్తే అనుమానం బలపడుతోంది.

ప్ర : మరి మూడో ప్రపంచ దేశాలన్నీ ఇదే సమస్య నెదుర్కొంటున్నాయి కదా..

జ : ఔను.. ఆ దేశాలన్నీ పారిశ్రామిక దేశాల కబంధ హస్తాలు తమని పీడించకుండా ఎదురు తిరిగి ప్రశ్నించగల సత్తా ఒక్క భారతదేశానికే ఉందని ఆశగా ఎదురుచూస్తున్నాయి. మనమేమో ఇక్కడ మీనమేషాలు లెక్కపెడుతున్నాం. మొన్న సెప్టెంబరులో యూరోపియన్ పార్లమెంటు కమిటీతో నేను చర్చించాను. డంకెల్ ముసాయిదాను తిరస్కరించగల దమ్ము భారత్ కి తప్ప మరెవరికీ లేదనే వాళ్ళు అభిప్రాయపడ్డారు. నేను చెప్పాను ప్రభుత్వవైఖరి ఏదైనాగానీ ప్రజలు మాత్రం తమ హక్కుల కోసం ఆఖరి శ్వాస ఉన్నంతవరకూ ఈ దురాగతాన్ని ప్రతిఘటిస్తారని...

ప్ర : ఇంతపెద్ద ఉద్యమాన్ని మీరు ఎలా నిర్వహిస్తున్నారు?

జ : (నవ్వి) నేను సైంటిస్టుని. ఏదిచేసినా ప్రణాళికా బద్ధంగా చేస్తాను. సంఘంలోని మేధావులందరినీ ఈ సమస్యమీద స్పందించేలా చేస్తాను. ఇప్పుడు ఉద్యమాన్ని ముందుకు తీసుకుపోయే వాళ్ళు చాలామందే ఉన్నారు. అన్ని పార్టీల పార్లమెంటు సభ్యులకీ ఈ విషయంలో విజ్ఞప్తి పంపించాం. వాళ్ళు కూడా సానుభూతితో అర్థంచేసుకున్నారు ఇప్పుడు అన్ని రాష్ట్రాలలోనూ మేధావి వర్గాన్ని మేల్కొలిపేందుకు కృషిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఏ మాత్రం విదేశీ వత్తిడులకు లొంగకుండా మన రైతుల తరతరాల హక్కుల్ని కాపాడాలని కోరుతున్నాను కాపాడుతుందని ఆశిస్తున్నాను. అవసరమైతే నా ప్రాణాలను కూడా లెక్క చేయకుండా పోరాడాలన్నదే నా నిర్ణయం. దానికి తిరుగులేదు.

ప్ర : చివరగా ఒక్క ప్రశ్న. ఇంత చిన్న వయస్సులోనే ఇంత పెద్ద భారం చేపట్టారు. మరి ఉద్యమం కోసం దేశమంతా పర్యటిస్తుంటే ఆ ప్రభావం మీ కుటుంబ సంబంధాల మీద ఎలా ఉంది?

జ : నేను ఇంటిపట్టున ఉండకుండా ఆశయం కోసమని అన్ని ప్రదేశాలకీ తిరుగుతున్నానంటే నా భర్త ఆర్.ఎన్.సహాయ్ సంపూర్ణ సహకారం ఉండబట్టే. మాకు ఇంకా పిల్లలు లేరు. కాబట్టి ఆ విషయంలో సమస్య లేదు. ప్రస్తుతం ఉన్న సమస్యల్లా మన దేశం మరోసారి స్వాతంత్ర్యం కోల్పోకూడదన్నదే...!

...శుశుంధుర నౌకస్యంశో...

తెలంగాణ ప్రాంతము - కౌలారి చట్టాలు - ఒక పరిశీలన

శ్రీ ఎ. అనంతరెడ్డి, అడ్వకేట్ (అధ్యక్షులు, ఆలిండియా లాయర్స్ యూనియన్)

తెలంగాణ ప్రాంతములోని 8 జిల్లాలు, మరల్వాడా ప్రాంతములోని 5 జిల్లాలు కర్ణాటకలోని 3 జిల్లాలు మొత్తం 16 జిల్లాలుగా నైజాం సంస్థానం యుండేది.

నిజాం పరిపాలిత ప్రాంతమంతా ప్రధానంగా వ్యవసాయక ప్రాంతము. మూడింట రెండువంతుల ప్రాంతము Crown Grant. నిజాము పరిపాలకుడే కాదు, పెద్ద జాగీర్దారు కూడా. అతని జాగీరు ప్రాంతాలను "సర్ఫకాన్" అనేవారు. నిజాం తన సన్నిహితులకు, భందువులకు నాలుగు పెద్ద జాగీరులు కేటాయించాడు. వాటిని "పాయషాస్" అంటారు. ఈ పెద్ద జాగీరులేకాక జాగీర్దారులు, దేశముఖ్లు, భూస్వాములు, ఈనాందారులు, ఇజారాదారులు ఉండేవారు. అందువలన కేవలం మూడింట ఒక వంతు ప్రాంతము మాత్రమే రైతువారి ప్రాంతముగా ఉండేది.

1948 సెప్టెంబరు మధ్యలో జరిగిన Police Actionకు పూర్వం కౌలదారులకు రక్షణ కల్పించే ఏ విధమైన కౌలదారి చట్టాలులేవు. జాగీర్దారులు "అమీర్-ఎ-పాయషా"లు దేశముఖ్లు భూస్వాములు ఇనాందారులు. ఇజారాదారులు కేవలం absentee landlords. వారి భూములన్నీ జాగీరు రైతులు, కౌలదారులు సాగుచేసేవారు. తెలంగాణ ప్రాంతములో అత్యంత దోపిడికి గురైంది ఈ రైతులు, కౌలదారులే. ఈ రైతులు కౌలదారులు జాగీర్దారుల దేశముఖ్ల దాడులకు సదాగురి అవుతూ ఉండేవారు. 1947 ఆగస్టు నాటికి ఆంధ్రమహాసభ, కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వాన భూస్వాములకు వ్యతిరేకంగా భూమికోసం కౌలదారి హక్కుల కోసం పెద్ద పోరాటాలు సాగాయి.

1947 సెప్టెంబరు నుండి 1948 సెప్టెంబరు మధ్యలో యూనియన్ ప్రభుత్వం తీసుకొన్న పోలీసు చర్య కాలంలో జరిగిన వీరోచిత తెలంగాణ సాయుధ రైతాంగ పోరాట ఫలితముగా దేశముఖ్లు, ఇనాందారులు, జాగీర్దారులు గ్రామాలను విడిచిపెట్టి పారిపోయి రజాకారు క్యాంపులలోను తాలుకా పట్టణాలలోను హైదరాబాద్ నగరములోను రక్షణ తీసుకొన్నారు. ఈ పోరాట కాలములో తెలంగాణ ప్రాంతములోని భూములను మధ్యతరగతి, పేద వ్యవసాయ కూలీలకు, కౌలదారులకు పంచడం జరిగింది.

తెలంగాణ సాయుధ పోరాట కాలములో గ్రామాలను విడిచి పెట్టి పారిపోయిన భూస్వాముల దేశముఖ్లు యూనియన్

సైన్యాల సహకారంతో తిరిగి తమతమ గ్రామాలకు వచ్చిరైతాంగాన్ని, కౌలదారులను వేదించటం ప్రారంభించారు. పోరాట కాలములో సాధించుకొన్న భూమిని రక్షించుకోవటం కోసం కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వాన ప్రజానీకం పోరాడారు.

"పోలీసు చర్య" తర్వాత ఐ.ఏ.ఎస్., ఐ.సి.ఎస్., అధికారులతో తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ఏర్పడినది. ఈ అపద్ధర్మ ప్రభుత్వం భూసంస్కరణ చట్టాలను ప్రవేశ పెట్టాల్సిన అవసరాన్ని గుర్తించినది. అందుకు అనుగుణంగానే మొదటిగా Abolition of Jagir regulationను 1949లో ప్రవేశపెట్టింది. ఫలితంగా నిజాం స్వంత జాగీరులతో సహా "సర్ఫకాన్", "ఫయగాన్"లు రద్దు చేయబడినాయి. ఈ చట్ట ప్రకారం జాగీర్దారులు తాము స్వంతముగా సాగుచేస్తున్న భూములు మాత్రమే పట్టా హక్కులు కలిగి వుంటారు. మిగతా జాగీరు భూములకు నిర్దిష్టమైన జాగీరు పరిహారము వాయిదాలలో చెల్లించబడుతుంది. హైదరాబాదు భూరేవెన్యూ చట్ట నిబంధనలు రైతువారి పట్టాలను జాగీరు రద్దుకు పూర్వం తమ స్వంత సాగులో ఉన్న భూమిపై జాగీరు రైతులకు ఇచ్చేందుకు రూపొందించారు. దీని తర్వాత అత్యంత ప్రాధాన్యత కలిగిన హైదరాబాదు కౌలదారి మరియు వ్యవసాయ భూముల చట్టాన్ని 1950లో రూపొందించారు. "కౌలదారు"ని నిర్వచించి, భవిష్యత్తు కౌలును క్రమపరచి, కొంతమంది కౌలదారులను రక్షిత కౌలదారులుగా ప్రకటించి, కౌలుభూమిలో 60% భూమిపై కౌలదారుకు హక్కును ఇచ్చి మిగతా 40% భూమిపై భూస్వామికి హక్కును ఇచ్చిన ఈ చట్టమనిస్సంధేహముగా అత్యంత ప్రాధాన్యత కలిగినది. తడి, పాడి భూములకు చెల్లించవలసిన వార్షిక కౌలును, కౌలురద్దు పద్ధతి నిర్దిష్టంగా పేర్కొంది. రక్షిత కౌలదారునే యజమానిగా పేర్కొని అంశాలు కూడ ఈ చట్టములో పాండుపరచబడినాయి. ఈ చట్టాన్ని 1950లోనే రూపొందించినప్పటికీ దాని అమలు 1-1-1973 వరకు వాయిదా వేసారు. 60% రక్షిత కౌలదారు భూయజమానులుగా ప్రకటిస్తూ వారి స్వాధీనములో ఉన్న రక్షిత కౌలు భూములపై పూర్తి హక్కును కల్పించినది.

హైదరాబాద్ కౌలదారి చట్టాన్ని మరింత వివరము అవగాహన చేసుకొనేందుకు అందులోని అంశాలను వచ్చే సంచికలో ప్రచురిస్తాము.

కృష్ణా డెల్టాలో సాగు సమస్యలు

కృష్ణా నదీ పరివాహక ప్రాంతాలలో చిట్టచివర తూర్పు న బంగాళాఖాతం అంచునవున్న కృష్ణా జిల్లాకు కృష్ణానదేపై విజయవాడ వద్ద నిర్మించబడిన ఆనకట్ట ఒక వరమైతే, నిత్యం తుఫాన్లకు నిలయమైన బంగాళాఖాతం ఒక శాపంగా వుంది.

నదీ తీరాల్లో వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేసుకుని జీవించిన మన పూర్వీకులకు నదికి వరదలు వస్తే ఊళ్లకు ఊళ్లే కొట్టుకుపోవటమో అనావృష్టి ఏర్పడితే త్రాగటానికి కూడా నీళ్లు లేక విలవిలలాటమో జరుగుతుండేది.

1832లో వచ్చిన కరువు వల్ల వేలాది ప్రజలు చనిపోగా ఒక్క కృష్ణా డెల్టా ప్రాంతంలోనే 2 కోట్ల 27 లక్షల రూపాయలు రెవెన్యూనష్టంగా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము అంచనా వేసింది. వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు పడిపోవడం వల్ల తమ వ్యాపారానికి జరిగిన అపార నష్టాన్నీ, రెవెన్యూనష్టాన్నీ గుర్తించిన ఆనాటి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము కృష్ణా నదీజలాలను శాశ్వతంగా వినియోగించుకునే మార్గాలను అన్వేషించసాగింది.

అప్పటికే కృష్ణానది వరదల వల్ల సహజంగా ఏర్పడి, తూర్పు వైపు పటమట వద్ద వున్న “పుల్లేరు” పడమర వైపున శీతానగరం వద్దవున్న “తుంగభద్ర” వాగులకు కృష్ణ నుంచి లింకు కాల్యత్రవ్వి నీరు మళ్లించే పనిని 1937-39 మధ్యపూర్తి చేశారు. ఈ వాగుల ద్వారా నీరు అందించటం వల్ల డెల్టా ప్రాంతంలో అధిక పంటలు పండటమే గాక ప్రభుత్వ ఆదాయం, కంపెనీ వ్యాపారం గణనీయంగా పెరిగింది.

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం కృష్ణానదిపై శాశ్వతముగా ఆనకట్ట నిర్మించే ప్రయత్నాన్ని త్వరితం చేసింది.

రెండు దశాబ్దాల పరిశోధనల ఆనంతరం సర్ ఆర్థర్ బులన్ పర్యవేక్షణలో 1852 లోనే విజయవాడ వద్ద రెండు పాండల మధ్య ప్రారంభించిన ఆనకట్ట నిర్మాణం వేలాది మంది శ్రమశక్తితో 1955మే నెల నాటికి పూర్తయింది. 3 వేల 8 వందల మరలై అడుగుల పొడవుగల యీ ఆనకట్ట నిర్మాణానికి అయిన ఖర్చు 7 లక్షల 48 వేల 765 రూపాయలు మాత్రమే.

శ్రీ సూరపనేని సుబ్బామణ్యం
శ్రీ పద్మా జిల్లా కైమసంఘం సహాయకర్త.

కృష్ణానదికి రెండు వైపులా వున్న డెల్టాలో నాలుగు లక్షల డెబ్బయి వేల యకరాల సాగును లక్ష్యంగా పెట్టుకుని నిర్మించిన యీ ఆనకట్ట సాగు ప్రాంతం పెరగడం వల్ల 1988లో ఆనకట్టకు పైన 3 అడుగుల షట్టర్లు బిగించగా, ఆ తరువాత మరికొంత ఆయకట్టు పెరగగా 1925లో 6 అడుగుల షట్టర్లు బిగించి పద కొండున్నర లక్షల యకరాలకు నీరందించటానికి ఏర్పాట్లు చేశారు.

ఆ తరువాత 1952 ఆగస్టులో వచ్చిన వరదలు ఆనకట్టకు 100 అడుగుల మేర గండి కొట్టినాయి. ఆ గండిని పూడ్చే ప్రయత్నంలో ఆనాడు కృష్ణా సర్కిల్ పర్యవేక్షక ఇంజనీర్ గా వున్న శ్రీ వేపా కృష్ణమూర్తి మరికొంత మంది పి.డబ్ల్యు.డి. సిబ్బంది వరదలో కొట్టుకు పోయారు.

ప్రకాశం బ్యారేజి నిర్మాణం

కృష్ణా డెల్టాకు మరొకసారి కరువు ప్రమాదం ఏర్పడింది ఆనకట్టను పునర్నిర్మించాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతు సంఘం పెద్ద ఎత్తున ఆందోళన కొనసాగించింది. ఫలితంగా 1954లో నూతన ఆనకట్ట నిర్మాణానికి ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బంగుటూరి ప్రకాశం శంకుస్థాపన చేయగా 1957 చివరకు 4045 అడుగుల రోడ్ బ్రిడ్జి పూర్తికాగా 1960 జూలై నాటికి రెగ్యులేటర్ గేట్ల అమరిక పూర్తయింది.

ప్రధాన రెగ్యులేటర్ కు ఒక్కొక్కటి 40 అడుగుల ఎత్తు 12 అడుగుల వెడల్పు వున్న 70 గేట్లను అమర్చారు. వరదలు వస్తే రిజర్వాయర్ లోని అదనపు నీటిని విడుదల చేసేందుకు నిర్మించిన 14 షట్టర్ల ద్వారా 11.90 లక్షల క్యూసెక్ ల నీరు సముద్రానికి విడుదల చేయవచ్చు. దీనితో ఏడాది పొడవునా పది టి.యం.సి.ల నీరు నిల్వ చేసే అవకాశం ఏర్పడింది.

బ్యారేజి క్రింది నుంచి పై వరకు 99.60 అడుగుల ఎత్తు ఉంది. రెగ్యులేటర్ వద్ద సిల్ లెవిల్ 45.05 అడుగులు కాగా 77.60 అడుగుల పైన 4.50 అడుగుల ఎత్తుగల టి.బీంలు నిర్మించి ఆ పైన రోడ్ బ్రిడ్జి నిర్మించారు.

రెగ్యులేటర్ పడమర వైపున వున్న సీతానగరం హెడ్ స్ట్రూయిస్ వల్ల గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలోని 5 లక్షల 71 వేల యకరాలు సాగవుతున్నది.

సమస్య

కృష్ణా ఈస్టర్న్ హెడ్ స్ట్రూయిస్ కు ఏర్పాటైన 6 షట్టర్ల ద్వారా ఖరీఫ్ పంటకు 10,600 క్యూసెక్స్ నీరు అందించబడుతున్నది.

కృష్ణా జిల్లాలోని డెల్టా కాల్యల వ్యవస్థలోని యీ క్రింది కాలువల ద్వారా 6 లక్షల 498 వేల యకరాలకు నీటి పారుదల నిర్ణయించబడింది.

కాలువ పేరు సాగవుతున్న భూమి (యకరాలలో)

1. బందరు కాలువ	1,07,837
2. రామరాజు కాలువ	32,389
3. కె.ఇ.బి. కనెక్ట్	38,280
4. పోలరాజు కాలువ	44,400
5. ఎగువ పుల్లెరు కాలువ	10,992
6. కాంప్ బెల్ కెనాల్	49,000
7. బంటు మిల్లి కాలువ	64,000
8. రైవస్ మరియు దిగువ పుల్లెరు	1,75,000
9. ఏలూరు కాలువ	57,000

ప్రధాన కాలువలు - వాటి నిర్మాణం

పుల్లెరు వాగును కాలువగా అభివృద్ధి చేయటం ద్వారా 1852లో ప్రారంభమైన బందరు కాలువ త్రవ్వకం పుయ్యూరు వరకు త్రవ్విన తరువాత ఆపివేసి 1954లో విజయవాడ నుండి నేరుగా బందరుకు కాలవ త్రవ్వటం ప్రారంభించినారు. 48 మైళ్ల

పొడవున వున్న యీ కాలువ పని 1963 నాటికి పూర్తి అయింది.

1854 అక్టోబరులో ప్రారంభించబడిన ఏలూరు కాలువ నిర్మాణం ఎన్నో కష్ట సమస్యలకు గురై 1864కు పూర్తి చేయబడింది. వరదలతో పరవళ్లు త్రొక్కి బుడమేరు యీ కాలువ పై నుంచి భయంకరంగా ప్రవహించటం, గన్నవరం, నూజివీడు తాలుకాలలోని చెరువులలు తెగి ఏలూరు కాలువలోకి ఒక్క పెట్టున రావటం వల్ల ఏలూరు కాలువ కట్టలు నిర్మాణ దశలోనే మైళ్ల కొద్దీ కొట్టుకు పోయినాయి. వరద నుండి ఏలూరు కాలువను రక్షించటానికి 11వ మైలు వద్ద బుడమేరు ప్రవహించటానికి వీలుగా అండర్ లనెస్ నిర్మించారు. తరువాత 15 మైళ్లలో 5 చోట్ల 10 అడుగుల వెడల్పు కలిగిన అండర్ లనెస్ నిర్మించారు. మరో 5 చోట్ల 50 నుండి 185 అడుగుల అడుగుల పొడవు కలిగిన పార్లు కట్టలు నిర్మించారు. వరద ముమ్మరంగా వున్నప్పుడు యీ కాలువకు పడమర వైపు నుంచి కాలువలోకి నీరు ప్రవహించి తూర్పు వైపు గోడ మీదిగా పారలిపోయే విధంగా యీ కట్టడాలు నిర్మించడం ద్వారా ఏలూరు కాలువను సురక్షితం చేయగలిగారు ఈ యిబ్బందులనన్నీ అధిగమించి 1864 నాటికి యీ కాలువ నిర్మాణం పూర్తి అయ్యింది.

ఏలూరు కాలువలో 7వ మైలు వద్ద ప్రారంభించబడిన రైవస్ కాలువ 1864 నాటికి ముగివాడ వరకు త్రవ్వబడి పాపి పుల్లెరు కాలువను తనలో కలుపుకుని ముందుకు సాగింది. తరువాత కొంత కాలానికి పామర్రు నుంచి గుడివాడ, గుడ్లవల్లేర బంటుమిల్లి కాలువలు ఏర్పడినాయి. రైవస్ కాలువ క్రింద ఆయకల పెరగటంతో విజయవాడలోని ఈస్టర్న్ మెయిన్ కెనాల్ కి అంతకు ముందు ఏలూరు కాలువ నుంచి వున్న రైవస్ కాలువ కలిపారు.

1876 తరువాత కాంప్ బెల్ కాలువ త్రవ్వగా, 1930 నాటికి కె.ఇ.బి. కెనాల్ ఏర్పడింది.

640 కిలో మీటర్ల పొడవుగల ప్రధాన కాలువల 4,800 కిలోమీటర్ల ఉపకాలువలూ, పంట బోదెలలో నిర్మించబడి యీ డెల్టా సాగు నీటి వ్యవస్థ 6 లక్షల 79 వేల యకరాల సాక్ష్యంగా తయారయ్యింది.

ఏవరి కోసం ఈ వ్యవసాయ విధానం?

శ్రీ పి.కె. టాండన్,

అఖిలభారత కీసాన్ సభ నవాయ కార్యదర్శి

1960 దశకంలో సి. సుబ్రహ్మణ్యం ఆహార, వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగా వుండగా కాంగ్రీ వ్యవసాయ విధానాన్ని రూపొందించింది. దేశం ఎదుర్కొంటున్న ఆహార ధాన్యాల కొరతను తీర్చేందుకు విదేశాలనుంచి పెద్ద మొత్తంలో ఆహార ధాన్యాలను దిగుమతి చేసుకోవలసి వచ్చేది. వ్యవసాయాన్ని ముఖ్యంగా ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తిని పెంచాలన్న ప్రధాన లక్ష్యంతో ఈ విధానాన్ని రూపొందించారు. దీనినే సస్య విస్తరణ అని పిలిచేవారు. ఈ వ్యవసాయ విధానాన్ని గురించి ఇటీవల ఈ క్రింది విధంగా సుబ్రహ్మణ్యం వ్యాఖ్యానించారు. ఈ విధానం పేరుతో ముఖ్యంగా నీటి పారుదల సౌకర్యాలున్న భూములపై శ్రద్ధ చూపి, మెట్ట, వర్షా వారిత భూములను విడిచి పెట్టడం వల్ల దేశంలో ప్రాంతీయ అసమానతలు పెరగడానికి దారితీసిందని ఆయన అన్నారు.

భూసంస్కరణలలో వైఫల్యం

దశాబ్దం క్రితం ప్రారంభించిన భూసంస్కరణలు ఫలమైనట్లు గుర్తించడం జరిగింది. భూమి లేని వ్యవసాయ ర్మికులలోనూ, విస్తృతంగా వున్న పేద ప్రజానీకం లోనూ పరుగుతున్న అసంతృప్తిని తొలగించేందుకు ఏమీ చేయకపోతే చృదనమంతా ఎరువుగా మారే ప్రమాదమున్నదని హెంశాఖ 969లో హెచ్చరించింది. భూస్వాములు, ధనిక రైతుల చేతిలో ఉన్న భూములలో సాంకేతిక వ్యవసాయ పద్ధతులు ప్రవేశ పెట్టడం ద్వారా ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తిని పెంచాలన్నది ఈ రిత విస్తరణ యొక్క ప్రధాన వ్యూహం. అదికూడా ఇప్పటికే నీ పారుదల వంటి ప్రాథమిక సదుపాయాలు వున్న ప్రాంతాలలో త సంబంధాలను తాకకుండా, భూస్వాముల చేతుల్లో ఉన్న భూములపై గల గుత్తాధిపత్యాన్ని తొలగించకుండానే అధిక హోర్తత్పత్తిని సాధించాలని భావించారు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో

సహజంగానే భూసంస్కరణలు వెనకపట్టు పట్టాయి. 70 దశకం ప్రథమ భాగంలోని భూసంస్కరణల అనంతరం కూడా పరిస్థితిలో మార్పులేదు.

ఈ విధానం వల్ల వివిధ ప్రాంతాల మధ్య అసమానతలు పెరగడమేగాక వ్యవసాయదారుల్లోని వివిధ వర్గాల మధ్యకూడా అసమానతలు పెరిగాయి. పేదరికం, నిరుద్యోగం పెరుగుతోంది. భూకమతాల విస్తీర్ణం క్షీణిస్తూ చిన్న రైతులు భూమిలేని వ్యవసాయ కూలీలుగా మారుతున్నారు. ఈ స్థితి నేడు కూడా కొనసాగుతూనే వున్నది. దీనివల్ల గ్రామీణ సమాజంలో అస్తవ్యస్త పరిస్థితి ఏర్పడింది. గ్రామీణ పేదరికం, అతి చిన్న కమతాలున్నందున వారు ఈ విధానం పరిధిలోకి రావడంలేదు. ఈ విధానంలో సూచించిన ఆధునాతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించుకోలేకపోవడమేగాక సంస్థాగతమైన అప్పుకూడా లభించడంలేదు.

ఈ నూతన విధానం తొలిదశలో ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి పెరిగింది. కానీ ప్రణాళికా బద్ధమైన ప్రయత్నాలు చేసినా పూర్తి స్వయం సమృద్ధిని సాధించలేదు. 1950-51 తరువాత 38 సంవత్సరాలకుగాను 31 సంవత్సరాలలో మనం ఆహార ధాన్యాలను దిగుమతి చేసుకోవాల్సి వచ్చింది. ప్రపంచంలోనే తీవ్రమైన ఆహార కొరతను ఎదుర్కొంటున్న దేశాలలో మన దేశం ఒకటిగా ఉన్నది. అంతర్జాతీయంగా అంగీకరించబడిన ప్రమాణాలకంటే 2/3ల మేరకే పౌష్టికాహార అవసరాలను తీర్చగలుగుతున్నది. 1960 వ్యూహం యొక్క ప్రభావం క్రమంగా తగ్గసాగింది. ఉత్పత్తి పెరుగుదల తగ్గు ముఖం పట్టింది. నేటికీ ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి స్తబ్ధంగానే ఉన్నది. అదే సమయంలో జనాభా పెరుగుదల కొనసాగుతూనే ఉన్నది. రైతుల్లో 76 శాతం కంటే అధికంగానే ఉన్న చిన్న, సన్నకారు రైతాంగం తమ అధీనంలో ఉన్న 30 శాతం

భూమిలో ఉత్పత్తిని పెంచేందుకు పెట్టుబడులు లేక ఇబ్బందిపడుతున్నది. సేద్యపు భూమిలో దాదాపు సగభాగం జనాభాలో 10 శాతంగా వున్న భూస్వాముల, ధనిక రైతుల చేతుల్లో వుంది. దేశీయ మార్కెట్ కు వచ్చే ధాన్యంలో 60 శాతం వీరి భూముల్లో ఉత్పత్తి అయినదే. అయితే వీరు ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తిపై పెట్టుబడి పెట్టేందుకు విముఖత చూపుతున్నారు. అత్యధిక లాభాలు సమకూర్చి పెట్టే వాణిజ్య పంటల పై పెట్టుబడులు పెట్టే ధోరణి వీరిలో బాగా పెరుగుతోంది. హరిత విప్లవం వెనకపట్టు పట్టడంతో ఆహార ధాన్యాల ధరలు పెరుగుతున్నాయి. ఈ పరిస్థితి ఇలాగే కొనసాగితే కోట్లాది మంది దారిద్ర్యరేఖ దిగువకు నెట్టబడతారు. ఖాళీ కడుపులతో జీవించాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది.

ప్రత్యామ్నాయ విధానం కోసం డిమాండ్

ప్రత్యామ్నాయ విధానం కోసం అఖిల భారత కీసాన్ సభ మొట్టమొదటగా 1984 లో డిమాండ్ చేసింది. దీని కోసం ఒక డిమాండ్ల పత్రాన్ని రూపొందించింది. రైతాంగంలోని అన్ని వర్గాలను ఈ పత్రం పరిధిలోకి తెచ్చింది. భూసంస్కరణలు పూర్తి చేయాలని, మిగులు భూములను, అందుబాటులో వున్న వృధా భూములను భూమిలేని పేదలకు పంచాలని, నీటిపారుదల సౌకర్యాలను పెంపొందించాలని, నిత్యావసర వస్తువుల ధరలపై కంట్రోల్ విధించాలని, వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు గిట్టుబాటు ధరలు ఇవ్వాలని, కనీస వేతనాలకు హామీ ఇస్తూ వ్యవసాయ కార్మికుల కోసం కేంద్రం చట్టాన్ని తేవాలని, పని పరిస్థితులు మెరుగుపరచాలని, సామాజిక భద్రత కల్పించాలన్నవి ఆ డిమాండ్ల పత్రంలో చేర్చారు.

ఈ డిమాండ్లపై 1987, 1988, 1989 లలో పెద్ద ఎత్తున దేశవ్యాప్త ఆందోళనలు నిర్వహించబడ్డాయి. వామపక్షాల నేతృత్వంలోని ఏడు రైతు, వ్యవసాయ కార్మిక సంఘాలు ఉమ్మడిగా జరిపిన ఈ ఆందోళనలలో లక్షలాది మంది గ్రామీణ పేదలు పాల్గొన్నారు. ఈ డిమాండ్లలో అనేకం 1989 లో నేషనల్ ఫ్రంట్ ఎన్నికల ప్రణాళికలో చేర్చారు. పై డిమాండ్ల ఆధారంగా రూపొందించే నూతన వ్యవసాయ విధానం మాత్రమే పూర్తిస్థాయి

వ్యవసాయ ఉత్పత్తిని సాధించగలదని, గ్రామీణ పేదల సమస్యలను పరిష్కరించగలదని ఆ ఎన్నికల ప్రణాళిక పేర్కొంది.

ధనిక వర్గాల పట్ల పక్షపాత వైఖరి

వి.పి.సింగ్ నేతృత్వంలోని ప్రభుత్వం 1990 జనవరిలో నేషనల్ ఫ్రంట్ కు మద్దతు ఇస్తున్న పార్టీలకు చెందిన రైతు సంఘాల ప్రతినిధులను సమావేశపరిచింది. అయితే నూతన విధానాలను రూపొందించే పనిని మాత్రం భూస్వాములకు నాయకత్వం వహించే సంఘాల నాయకులైన శరద్ జోషి, భాను ప్రతాపింగ్ లకు అప్పగించింది. వీరి నేతృత్వంలోని సంఘం రూపొందించిన నివేదికను 1990 మధ్యలో ప్రభుత్వానికి సమర్పించారు. అది ధనిక రైతుల, భూస్వాముల డిమాండ్లకు ప్రతిబింబంగా ఉన్నది. వారు వ్యవసాయ కార్మికుల, భూమిలేని పేదల డిమాండ్లను పూర్తిగా విస్మరించడం, వ్యతిరేకించడం జరిగింది. కనీస వేతనాలు, ఉద్యోగావకాశాలను త్రోసిపుచ్చింది. ఆహార ధాన్యాల రవాణా, ధరలపై కంట్రోల్స్ ను పూర్తిగా తొలగించాలని ఆ నివేదిక డిమాండ్ చేసింది. దీనివల్ల ధనిక రైతుల వద్ద మూలధనం ప్రోగుబడుతుందని, దానిని తిరిగి వ్యవసాయంపై ఖర్చుపెడితే అధిక ఉత్పత్తి సాధించవచ్చునని భావించారు. దీని వల్ల గ్రామీణ పేదలకు ఉద్యోగావకాశాలు పెరుగుతాయని కూడా సూచించారు. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే ఎలాంటి పన్నులు విధించకుండానే వ్యవసాయ రంగానికి పరిశ్రమలకు కల్పిస్తున్న సదుపాయాలను కల్పించాలని, వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల ఎగుమతిని ప్రోత్సహించాలని, ప్రోత్సాహకారిత్వాని వారు కోరుకున్నారు.

వ్యవసాయాభివృద్ధి, పెరుగుదల వల్ల వచ్చే ప్రయోజనాలను మరింత సమంగా పంచే నూతన విధానం కావాలని అత్యధిక సంఖ్యలో ఉన్న గ్రామీణ పేదలు ఒకవైపు కోరుకుంటున్నారు. మరోవైపు తమ లాభాలను మరింత పెంచుకోవాలని ఉన్నత స్థాయిలో ఉన్న 10 శాతం భూస్వాములు, ధనిక రైతులు ఆసక్తి చూపుతున్నారు. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెంచడం ద్వారా తమ లాభాలను పెంచుకోవాలన్న వారి ఆకాంక్ష వల్ల సాధారణ పేదలు మరింత దుర్బర పరిస్థితుల్లోకి నెట్టబడతారు. వారి డిమాండ్లను అంగీకరిస్తే పేదలు దుర్బరమైన దారిద్ర్య పరిస్థితులు ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. స్వదేశీ మార్కెట్లు మందగించి పారిశ్రామికాభివృద్ధి కుంటుబడుతుంది.

... వచ్చే సంచికలో...

ఉద్యమిస్తున్న రైతాంగం

విశాఖ జిల్లా తుమ్మపాలలో చెరకు రైతుల సదస్సు జరిగింది. సుగర్ ఫ్యాక్టరీని ఆధునీకరించాలని, తగినంత నిధులు కేటాంపు జరగాలని లేనట్లయితే రైతులు కోటి రూపాయలు నష్టపోవడం జరుగుతుందని సదస్సులో పాల్గొన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతు సంఘం రాష్ట్ర కార్యదర్శి శ్రీ వి. శ్రీనివాస రావు పేర్కొన్నారు. బ్రాన్స్ పోర్టు చార్జీలను 12.80 ఇవ్వాలని, అక్రమ నీటి తీరువా వాణా రద్దు చేయాలని సదస్సు ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించింది. సదస్సుకు పి.వి. రమణ అధ్యక్షత వహించగా రైతు నాయకులు సదరం ఆదినారాయణ, వాడవల్లి సూర్యరాజు, మార నారాయణ, బి.అప్పల నాయుడు పాల్గొన్నారు.

సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న రాష్ట్ర కార్యదర్శి వి. శ్రీనివాసరావు

వరంగల్ జిల్లా మిర్చి రైతుల సదస్సు

వరంగల్ జిల్లాలో 20 వేల ఎకరాలలో మిర్చి పంట వేసారు. ఈ సంవత్సరం వర్షాభావం వల్ల పంట దిగుబడి తగ్గింది. ప్రభుత్వం లక్ష క్వంటాలకు దిగుబడి వస్తుందని అంచనా వేసింది. ఏకరాకు 4-5 క్వంటాలకు మించి దిగుబడి రాదు. గత సంవత్సరం క్వంటాలుకు 4 వేల రూపాయలు ధర ఉండగా ఈ ఏడాది 600 నుండి 1400 మాత్రమే పలుకుతున్నది. కనీస గిట్టుబాటు ధర 2,500/-లు ఉండాలని జిల్లా రైతు సంఘం 70 గ్రామాలలో విస్తృతంగా ప్రచారం చేసింది. దానిలో భాగంగా మార్చి 2వ తేదీన మాహబూబాద్ మార్కెట్ యార్డ్ లో 1000 మంది రైతులతో రైతు సదస్సు జరిగింది. సదస్సులో రైతు సంఘం జిల్లా కమిటీ సభ్యుడు శ్రీ శెట్టి వెంకన్న అధ్యక్షత వహించారు. జిల్లా కార్యదర్శి

శ్రీ ఎస్. మల్లారెడ్డి, సహాయ కార్యదర్శి శ్రీ ఎస్. నారాయణ, వ్యవసాయ కార్మిక సంఘం, తెలుగుదేశం నాయకులు పాల్గొన్నారు.

భద్రాచలంలో మిర్చి రైతుల సదస్సు

ఖమ్మం జిల్లా భద్రాచలం మిర్చి రైతుల సదస్సు చింతూరులో ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీన 600 మంది రైతులతో జరిగింది. సదస్సులో తక్షణ సమస్యలను చర్చించి, 7 తీర్మానాలను ఆమోదించారు. మిర్చి క్వంటాలుకు రు.2500 ఉండాలని మార్కెటింగ్ గోడౌన్ సౌకర్యాలు కావాలని సదస్సులో పాల్గొన్న వక్తలు పేర్కొన్నారు.

అక్రమ నీటి తీరువాకు వ్యతిరేకంగా

శ్రీ కాకుళం, విజయనగరం, విశాఖ జిల్లాలో నీరివ్వకుండానే అక్రమంగా నీటి తీరువాను వసూలు చేయడాన్ని నిరసిస్తూ రైతు సంఘం ఆధ్వర్యంలో ఆందోళన జరగుతున్న విషయం విధితము. దానిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ దృష్టికి మరోసారి తీసుకొని వచ్చేందుకు ఫిబ్రవరి 23, 24 తేదీలలో ఆ జిల్లాల నాయకులతోపాటు రాష్ట్ర నాయకత్వం కూడా కలసి ముఖ్యమంత్రి స్వరెవెన్యూ శాఖా మంత్రిని కలిసి విజ్ఞాపన పత్రాలు అందించి చర్చించారు. అదే రోజు శాసన సభలో మార్కిస్టు పార్టీ సభ్యులు ఇచ్చిన స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్నపై చర్చ జరిగింది. ఈ చర్చలో పాల్గొంటూ మార్కిస్టు పార్టీ నాయకులు శ్రీ బోడేపూడి వెంకటేశ్వరావు, 1987లో తీవ్రమయిన కరువు వచ్చి పంటలు పండినప్పటికీ ఆ సరిహద్దుకు కూడా పన్నులు వసూలు చేశారని కెప్పుతూ దానికి సంబంధించిన స్పీకరుకు అందజేశారు. 1990 వరదలు వల్ల ఇరిగేషన్ వనరులు దెబ్బతిన్ని నేటి తీరువా వసూలు చేశారు. విశాఖ జిల్లా శారదా నది 'ఓపెన్ హెడ్ చానెల్' ద్వారా వారం రాకుండా చోడవరం, అమృతాపల్లి, అనకాపల్లి యలమంచివి మండలాల్లో బోర్స్ తో పంటలు పండించే వారి నుండి పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారు. శ్రీ కాకుళం జిల్లా వంశధార క్రింద 49,50 రీచ్ లలో దనీరివ్వకుండా పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారు. కంచిలి సోంపేల మండలంలో 3 నెలలు కూడా నీరు రాని ప్రాంతాలలో కేటగిరి - I క్రింద లెక్కవేసారు. కొన్ని గ్రామల్లో స్మశానాలకు, కాలనీలకు పన్ను వేశారు. విజయ నగరం జిల్లా తెల్లం మండలంలో పశువులను చావడిలో కట్టించడం, సర్టిఫికేట్ లు ఇవ్వం అని

నిరాకరించడం పద్ధతుల ద్వారా నిర్బంధం చేస్తున్నారు. ఈ విషయాల్నింటినిలిసి సభలో ముఖ్యమంత్రి నిర్బంధ వసూళ్లను ఆపుచేస్తామని కలెక్టర్లనుండి నివేదికలు రాగానే నీరివ్వని ప్రాంతాలకు శిస్తు చేస్తామని, ఇప్పటికే కట్టవుంటే చేస్తామని హామీ ఇచ్చారు.

నాగార్జున సాగర్ ఎడమ కాలువ జోన్ సమస్యలపై ఐక్య కార్యచరణ, కమిటీ నాయకులు వై. కేశవరావు, కె. హనుమంతరావు, సి. హెచ్. జగన్నాథం తదితరులు ముఖ్యమంత్రిని కలిసి విజ్ఞాపన ప్రతం సమర్పించారు. నాగార్జున సాగర్ రెండు కాలువల సమస్యలను పరిష్కరించేందుకు ఒక టెక్నికల్ కమిటీని వేశామని రిపోర్టు రాగానే చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పారు.

ముఖ్యమంత్రి ప్రకటనపై రాష్ట్ర రైతు సంఘం ఉపాధ్యక్షులు, శ్రీ పుతుంబాక వెంకటపతి స్పందిస్తూ ఇదే సమస్యపై గతంలో శ్రీ వీరాజు కమిటీ వేసారని, ఆ నివేదిక సమర్పించి ఇప్పటికీ 3 సం॥ దాటినా ఇప్పటికీ ఏ చర్యకైనా లేదని ప్రశ్నించారు.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా భీమవరం మండలంలో కోటిమూగ కొత్తచేడు, బండల చేడు మీడియం డ్రైన్ ల ఉప్పటిరులో కలస్తాయి. వీటిని ప్రపంచ బ్యాంకు పుల్లో గత ఏడాది చేరుస్తామని చెప్పి ఈ సం॥ కూడా చేర్చలేదు. ఈ డ్రైన్ ల కారణంగా 5 వేల ఎకరాలు దెబ్బతింటున్నాయి. వీటిపై ఎన్ని విజ్ఞప్తులు చేసినా పాలకులు పట్టించుకోని కారణంగా భీమవరం మండల కార్యాలయం వద్ద

ఆయా గ్రామ రైతులు ధర్మాను నిర్వహించారు. తదుపరి హైదరాబాదులో ముఖ్యమంత్రిని కలిసి విజ్ఞాపన సమర్పించారు.

చిలకలూరి పేటలో ప్రత్తి రైతుల సదస్సు

కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానల వల్ల ప్రత్తి దరలు దారుణంగా పడిపోయిన విషయం తెలిసిందే. పెద్ద ఎత్తున పెట్టుబడులు పెట్టి పండించిన రైతాంగం ధర తగ్గిపోడవంతో తీవ్ర ఆందోళనకు గురైనారు. దీనిపై చిలకలూరి పేటలో ఫిబ్రవరి 9వ తేదీన అఖిల ప్రత్తి రైతు సదస్సు జరిగింది. గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లా నుండి 10000 మంది రైతులు హాజరైనారు. ఈ సదస్సులో బి. వెంకటేశ్వర రావు (సి.పి.యం.), సి. హెచ్. రాజేశ్వర రావు (సి.పి.ఐ.), డా॥ డి. వెంకటేశ్వర రావు, డి. శోభనాద్రీశ్వర రావు, లాల్ జాన్ పాషా, వై శివాజీ, శాసన సభ్యులు కరణం బలరామ కృష్ణమూర్తి, తదితరులు పాల్గొన్నారు. ఈ సభలో ప్రత్తి క్షింబాలుకు 1500 రు. సి.పి.ఐ. రంగంలోకి దిగి కొనుగోలు చేయాలని, కరువుకు గురైన మండలాల్లో సహాయ కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని, సీ మందులు నిరోదించాలని, ఎగుమతికి అనుమతించాలని 15 ప్రతిపాదనలు కాకుండా మరో 5 లక్షలు బేల్టు ఎగుమతులు ఆర్డరు ఇవ్వాలని తీర్మానించాయి. ఈ సభ కార్యచరణ కమిటీని కూడా ఏర్పాటుచేసింది. వీరు ఫిబ్రవరి 17వ తేదీన ముఖ్యమంత్రిని కలిసి విజ్ఞాపన ప్రతాన్ని సమర్పించారు.

ఈ సీతను కాపాడాల్సింది మీరే

“హా లక్ష్మణా!” అన్న పిలుపుతో శ్రీ రామునికేదో ప్రమాదం జరిగిందని శంకించింది సీత.

సీత జనకుని కుమార్తె. భూమిని దున్నుతుంటే ఆ సాళ్ళల్లోంచి దొరికింది సీత. అందువలనే ఆమె భూదేవి కూతురైంది. ఓర్మికి, సహనానికి పెట్టింది పేరు. త్యాగానికి మరోరూపం.

ఆమెను పాండాలనుకున్న రావణాసురుని యత్నాన్ని స్వయంవరంలో తునాతునకలు చేశాడు శ్రీ రాముడు.

సీతను స్వంతంచేసుకోవాలనుకున్న ప్రయత్నాన్ని రావణాసురుడు వదులుకోలేదు. రావణుడు రాక్షస గణానికి ప్రతినిధి. లంకాధీశుడు. తండ్రి మాటకు కట్టుబడి రాముడు అరణ్యవాసానికి వెళ్ళాడు. భర్తను వెన్నంటింది సీత. అన్నఒదినెలకు రక్షణగా తమ్ముడు లక్ష్మణుడు కూడా నారబట్టలతోనే బయలుదేరాడు.

రాముడ్ని మోసం చేయడానికి మారీచకుడు బంగారు లేడి రూపం ధరించాడు. భ్రమపడిన సీత దాన్ని కావాలింది. సీత మాటను కాదనలేని రాముడు దాన్ని వెంటాడాడు. కొంత దూరం

వెళ్ళాక లక్ష్మణుడ్ని కూడా రప్పించడానికే అది ‘హా లక్ష్మణా’ అంటూ చావుకేక పెట్టింది రాముని గొంతుతో. ఆ పిలుపే రావణాసురునికి వరప్రసాదమైంది. ఆ పిలుపే ఇప్పుడు మన “సంఘ పరివారానికి” కూడా వరప్రసాదమౌతున్నది.

సంఘ పరివారం (బి.జె.పి. అండ్ కంపెనీ) రాముని భక్తులుకాదు. రాముని గొంతుతో అరుస్తున్న మారీచకులు. సీత అనే భరతమాతను అపహరించాలని కుట్రపన్నిన రావణాసురుని వారసులు. రాక్షస సేన. వారికి కావలసింది రామమందిరంకాదు. హస్తినాపుర సింహాసనం.

తండ్రికిచ్చిన మాట కోసం రాముడు అడవుల పాలయ్యాడు. అధికారం కోసం అన్ని ధర్మాలను కాలదనుతున్నారీనాడు సంఘపరివారం.

జాతిపిత మహాత్మాగాంధీనే హత్య చేసిన దేశద్రోహులు వీరు. మన సంస్కృతి చిహ్నమైన బాబ్రీ మసీదు విధ్వంసకులు వీరు.

రాముని పేరుతో దొంగ కేకలు వేస్తున్న రావణాసుర గణం వీరు. వీరి చెర నుండి సీతను రక్షించాల్సింది మీరే! మీరే!!

ఆహార పదార్థాలలో ఉన్నవేమిటి ? - 4

విటమినులు

ఇంచుమించుగా మనలో చాలామందికి విటమినులతో విచిత్రంగా అనుబంధము ఏర్పడ్డది. జాడ్డాల వల్ల కలిగే సుస్తీ వంటి వాటికి బిన్నమై టువంటి పోషకాహార లోపము వల్ల కలిగే వ్యాధులను కొద్ది పరిమాణములో విటమినులు అద్భుతంగా చక్కబరుస్తాయనటంలో అసత్యమేమీలేదు. విటమినులు ప్రధామైన దేహ ధర్మ గతులలో పాల్గొంటాయి. కనుక, దేహధర్మాలు సక్రమంగా జరగంలో అత్యంత ప్రధానమై పాత్ర వహిస్తాయి కనుక ఇవి చాలా ముఖ్యమైనవి.

సామాన్యంగా కొన్ని విటమినులు ఆంగ్ల వర్ణక్రమ విటమిన్ "ఏ" విటమిన్ "బి" ('బి' విటమినులో అనేక రకాలున్నాయి), విటమిన్ "సి", విటమిన్ "డి" లుగా వ్యవహరింపబడుతున్నాయి. ఈ విధానాన్ని అవలంబించటంలో ప్రత్యేక కారణము ఏమీ లేదు. ఈ అక్షరమాలను ఎన్నుకోవటంలో కూడా ఆయా ప్రత్యేక విటమినులు కనుగొన్న కాలాన్ని బట్టి ఆ పేరు పెట్టటము కాకతాళీయంగా కలిసి వచ్చింది. విటమినులన్నీ కలిసి సుమారు ఒక డజను ఉన్నాయి.

మనము కళ్ళతో చూడగలగటానికి విటమిను "ఏ" కొంత ప్రాధాన్యత కలిగి. శారీరకముగా కనుపాప వెనుక ఉన్న "లెన్సు" వల్ల కొంతవరకూ, విటమిను "ఏ" మూలకంగా జరిగే రసాయనిక మార్పుల వల్ల కొంతవరకూ మనము చూడగలుగుతున్నాము. విటమిను "ఏ" లోపించినట్లయితే మనక చీకటిలో చూడటానికి కష్టమవుతుంది. చిన్న పిల్లలకు విటమిను "ఏ" సరిగా లభించనట్లయితే పూర్తిగా గ్రుడ్డితనం కూడా రావచ్చు. ఈ విధంగా సరియైన ఆహారము లభించనందువల్లనే వేలకొద్దీ మనుషులు ఆంధులై పోతున్నారన్నది విచారించదగిన విషయం. విటమిను "ఏ" నెయ్యి, పాలు, పెరుగు, కోడి గ్రుడ్డులోని పసుపు పదార్థము, లభిస్తుంది. ఇవన్నీ జంతు సంబంధమైన ఆహార పదార్థాలు. చాలా రకాల కూరగాయలలో, పండ్లలో "కెరోటిన్" అనే పసుపు పదార్థము ఉర్చిస్తుంది. (కెరోటిన్ అన్న పేరు కేరట్ దుంప వల్ల వచ్చింది. దీనిలో కెరోటిన్ పుష్కలంగా ఉంటుంది). ఈ పదార్థాలను మనం ఆహారంగా తీసుకున్నప్పుడు వీటిలో పున్న కెరోటిన్ మన శరీరంలో "ఏ" గా మార్పు చెందుతుంది ఈ రకంగానే "కెరోటిన్" గల పాలకూర, కొత్తిమీర ఆకు, మెంతికూర మొదలైన అన్నిరకాల ఆకు కూరలూ, పచ్చి గుమ్మడికాయ, పొవ్వున, మామిడి, లామాట్ వంటి పండ్లూ ఆహారంలో చేర్చుకోవటము చాలా ముఖ్యము.

విటమిను "బి" అంటే "బి1", "బి2", "బి6", "బి12" మొదలైన విటమినుల సముదాయము. విటమిను "బి1" పేరు "థయమిన్" అనీ, విటమిను బి2 పేరు "రిబోఫ్లావిన్" అనీ, విటమిన్ బి6 పేరు "ఫెయోక్సిన్" అనీ కూడా వ్యవహరిస్తూ ఉంటారు. "నియసిన్", "ఫోలికాసిడ్", "బయోటిన్", "పాంటోథెనిక్ షిడ్" - ఈ పేర్లతోనే వ్యవహరింపబడుతున్నాయి. విటమిను "బి12"కు "సయానోకోడాలమిన్" (Cyanocobalamin) అని వ్యవహరిస్తున్నారు. ఈ విటమిను "బి" సముదాయములోని వాటికి దేహములో నిర్వర్తింపవలసిన ధర్మాలు స్పష్టంగా ఉన్నాయి. అవి నాడీ మండలము, వెంట్రుకల పెరుగుదల, నాలుక, చర్మము యొక్క నునుపు దనము, రక్తములో ఎరుపు కణాలను ఉత్పత్తి చేయటము, జీవకణాల సక్రమమైన పెరుగుదల రక్తములో ఎరుపు కణాలను ఉత్పత్తి చేయటము, జీవకణాల సక్రమమైన పెరుగుదల మొదలైన వాటికి సంబంధించినవి. గర్భిణీ స్త్రీలకూ, పిల్లలకు పాలిచ్చే తల్లిలకూ ఫోలికాసిడ్, విటమిను "బి1" ప్రత్యేక అవసరము ఉన్నది. ఈ రెండు రక్తహీనత నుంచి కాపాడే బాధ్యత వహిస్తాయి. "బి" విటమిను సముదాయం పప్పు దినుసులు, పాలు, పాలతో తయారయిన పదార్థాలు, కోడి గ్రుడ్లు, కూరగాయలు, గట్టి బెరడు గల కాయలు, మాంసంతో తయారు చేసిన పదార్థాలలోనే ఉంటుంది.

విటమిన్ "సి" పులుపు. మనకు నిమ్మ, నారింజ, బత్తాయి, ఉసిరిక మొలకదేరిన కాయధాన్యాల (ఉలవ, బటాణి, కంది, మినుములు, సెనగ, పెసర మొదలైనవి) లోను - క్యాబేజీ, జామ, రేగి, నేరేడు, ఫాలా (కెరోటిన్ అధికంగా ఉన్న పండు) ల నుంచి లభిస్తుంది. ఈ విటమిన్ "సి" జలుబు లేక పడిసెమువంటి జబ్బులు ఒకరి నుండి ఒకరికి సంక్రమించే వాటినుండి మనను కాపాడుతుంది. ఎముకలు, దంతాలు (పళ్ళు) గట్టిగా ఉండటానికి తోడ్పడుతుంది.

మన దేహములో ఎముక నిర్మాణానికి, ఈ తరువాత వాటికి కాల్షియమ్ అందినట్లు ధృవపరచేదీ మరొక విటమిను. దాని పేరు విటమిను "డి". ఇది వెన్న, నెయ్యి, చేప నూనెల (షార్కులివర్ ఆయిలు) ద్వారా లభిస్తుంది. ఈ విటమిను "డి" మన దేహములో విచిత్రంగా ఉత్పత్తి అవుతుంది. కొద్దిసేపు ఎండలో నిలబడితే చాలు మన చర్మములోనే ఉత్పత్తి అవుతుంది. విటమిను "డి" కొరకు సూర్యరశ్మి బహిరంగ ప్రదేశాల్లో ఆడుకోవటము ఖర్చులేని సులభ మార్గము. ఇంట్లోనే ఉండే గోషా స్త్రీ సూర్య రశ్మి సోకకుండా చర్మాన్ని కప్పుకునేవారు ప్రకృతి సిద్ధమైన ఈ అవకాశాన్ని పోగొట్టుకుంటారు.

కేంద్ర బడ్జెట్ కేటాయింపులు (రూ. కోట్లు)

వివరం	92-93 (నవరించిన అంచనాలు) %	93-94 బడ్జెట్ కేటాయింపు
వ్యవసాయం	2099 (4.2)	2436 (3.8)
గ్రామీణాభివృద్ధి	3109 (6.2)	4229 (6.6)
నీటిపారుదల, వరదనివారణ	206 (0.4)	275 (0.4)
శక్తి (ఎనర్జీ)	16520	21911
పరిశ్రమ, మినరల్స్	8049	9634
రవాణా	8665	10893
సమాచార	4966	6245
శాస్త్ర, సాంకేతిక మరియు పర్యావరణం	915	1251
సాంఘిక సేవలు	5189	6459
ఇతరములు	401	603
	50119	63936

అంకెల్లో నల్గొండ జిల్లా

భౌగోళిక విస్తీర్ణం (చ.కి.మీ.)	14,223	స్థూలసాగు విస్తీర్ణం (91-92) (లక్షల ఎకరాలు)	17
జనాభా	28,47,231	మొత్తం సేద్యపు బావుల సంఖ్య	90,119
అక్షరాస్యత శాతం (1991)	32	పి.డబ్ల్యూ.డి. చెరువుల సంఖ్య	7
సాధారణ వర్షపాతం (మి.మీ.)	742	పంచాయితీ రాజ్ చెరువుల సంఖ్య	44
1992-93 వర్షపాతం లోటు		సాగునీటి విస్తీర్ణం (ఎకరాలు)	6,82,5
నెరుతి	24	జిల్లాలో ప్రాథమిక వ్యవసాయ	
ఈశాన్య	20	పరిపతి సహకార సంఘాలు	2
కరువుకు గురైన మండలాల సంఖ్య		పంచాయితీలు	10
భువనగిరి డివిజన్	14	పశువుల సంఖ్య (1987)	22,34,0
నల్గొండ	21	పాలసేకరణ కేంద్రాలు	4
మిర్యాలగూడ డివిజన్	18		
మొత్తం	53		

పీఠనారి అయిలమ్మ నగర్

ADDRESS :

To

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	BVVOI.A 114
పుస్తకం పేరు	తేజోబాగ్
తారీఖు	22/8/23
ముందు అట్టు	yes
వెనుక అట్టు	yes
మొత్తం పేజీలు	29
పెద్ద సైజు పేజీలు	No
ఖాళీ పేజీలు	No
లేవి పేజీలు	No
తయారు చేసినది	sandhya
పేజీలు విడదీసినది	sandhya
స్కాన్ చేసినది	Sandhya
పరీక్ష చేసినది	Amrutha
పేజీలు పరిచూసినది	
లైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చెయ్యబడింది	
తప్పులు	no
పరిస్థితి	good